PJJ .S8236
Reshith Hallimud. Pt. 1-2
Princeton Theological Seminary-Speer Library
1 1012 00221 0518

5. 26. '03.

From the Library of
Professor William Henry Green
Bequeathed by him to
the Library of
Princeton Theological Seminary

PJJ
.S8236

weist auf den Grundtypus hin (wie § 110,2 יפעל = יפול, 113,4 מפעול), auch sonst hat der **Index (der nach dem Text verbessert werden muss, nicht umgekehrt)** nicht immer das übliche technische Wort für die Imperfecta, und ist ausserdem, wie schon bemerkt, nicht ganz vollständig (z. B. 71, 2 fehlt פַּעֵל für חצר) und daher auch nicht ganz exact (z. B. 71, 5); es ist in solchen Fällen, wie oben bemerkt, die äussere Aehnlichkeit der Lesestufe das Vorwiegende. § 71,3 אברי l. חברי. S. 36 Anm. l. בראש' ב' ז'. S. 38 § 75,2 del. חותמתך. § 76,1 חתתו l. כתתו. § 77 habe ich Schewa nach ו für *mobile* genommen, gegen die alten Grammatiker. § 79 Index l. פ"א, unter 2 ist die Aufnahme der 2 perf. Verba kein Fehler, unter 5 besser אברכה zuletzt und noch einige Beispiele hinzuzufügen. § 81,2 ניחח am Ende der Infinitive (als Form פעלל v. נוח, ניח) ist an richtiger Stelle. § 82 l. 51, 16. בוץ del. (wie schon die Stellung nach בור beweist). Die Anmerkung S. 46 wird von Luzzatto bestritten, doch würde die Erörterung hier zu weit führen; so bestreitet er auch ein *praet.* Form כָּבֵד § 97 (vgl. 109, 2 לבש, שפל). § 102 soll נקבות im Index natürlich nur den weibl. Plural bedeuten, wie umgekehrt פנינים eigentlich wie von פנין ist. § 112 מקטר (Exod. 30, 1). Woraus אליון (124,7) corrumpirt ist, weiss ich selbst nicht mehr. Zu 115,1 l. שרבית und zu 3 sind mehr Beispiele über פחך דק טב gewünscht worden. § 116,2 צאת u. שאת besser nach der üblichen Form zu punktiren. § 122, 3 צָבִי Dan. 8, 9. § 124 ירח l. ירך, aber wie כפר, כפן hierherkamen, begreife ich nicht mehr. § 128 רעז l. רעד. § 135 sind Analogien der תנועה קלה, insofern die praefixa nur den Vocal bekommen, weil der 1. rad. keinen hat.

Verlags- u. Commissionsartikel der Buchhandl. **A. Asher & Co.**

המזכיר **Hebr. Bibliographie. Jahrg. 1858 u. 1859 sind vergriffen, 1860 complet 1⅓ Th**

אלף בית דבן סירא *Alphabetum Siracidis in integrum restitutum et emend. e Cod. MS. a* **M. Steinschneider.** 10 Sgr. (gross Schreibpap. 20 Sgr.).

ויכוח הרמ"בן *Disputatio Nachmanidis e Codd. MSS. recogn. a* **M. Steinschneider.** 8 Sgr.

מוסר השכל ושיר הקערה *Musar Haskel* **v. Hai Gaon u.** *Schir ha-Kearah* **v. Josef Esobi, her. v. Steinschneider. 10 Sgr.**

משל ומליצה *Maschal u-Meliza*, **Sammlung v. hebr. Fabeln, gesammelt v. Steinschneider (ohne Kupfer) ¼ Th.**

Steinschneider, M. ראשית הלמוד *Reschith Hallimud* **ein hebr. Elementarbuch nach neuer Methode. — Probeabdruck in wenigen Exempl. (s.** *H. B.* **N. 18 u. 19). 8 Sgr.**

— — Catalogus libror. hebr. in Biblioth. Bodl. 33⅓ Th.

— — Conspectus Codd. MSS. hebr. in Biblioth. Bodl. Appendicis instar ad Catall. libror. et MSS. 1 Th.

— — Jewish Literature etc. 8. *London* **1857 (378 u. XXIV S.) 4 Th. 12 Sgr.**

Friedländer'sche Buchdruckerei in Berlin.

gemessene Form und Ausdehnung geben, ja, in den allerersten Anfängen wäre eine solche gänzlich unausführbar. Es kam z. B. nicht darauf an, dass die einsylbigen Wörter mit ◌ָ (§ 48) u. dgl. (§ 52) noch weiter nach Redetheilen und Formen eingetheilt werden, da die Partikeln (im Index fehlt ומלות) doch später besonders zusammenzustellen sind (s. S.103 ff.), und ihre Bildung, wie die der Substant., den verschiedensten unregelmässigen Formen angehört; daher auch die Imperative דע, הב u. על in der That aus Versehen unter 1 stehen blieben, als ich nachträglich N. 2 absonderte.

7. Die hebr. Anmerkk. sind Winke für den Lehrer zur Vorbereitung der Flexionslehre.

8. Die Ausführung im Einzelnen betreffend, so sind die §§ 1-7 natürlich nur eine zum Nachschlagen bestimmte Sammlung, die auch an's Ende gestellt werden könnte. Die Lautlehre zerfällt in die 4 natürlichen Abtheilungen: Regelmässige Sylbe, offene mit langem Vocal, geschlossene mit kurzem; unregelm. S., geschlossene mit langem Voc., offene mit kurzem. Zuerst werden an dem langen Kamez die Buchstaben od. Consonanten (auch ע stets als solcher) erlernt, und zwar ist die Reihenfolge derselben nicht nach dem Laut (da der hebr. Schüler gewöhnlich alle Laute kennt), sondern nach der Figur so geordnet, dass die unähnlichsten, also leichtern, zuerst kommen, dann die durch ***Dagesch*** unterschiedenen בגדכפת, mit unmittelbar verbundener Hauptlehre vom ***Dagesch lene*** (daher ד ג als lautlich nicht mehr unterscheidbare voran); natürlich können die Beispiele nur den Unterschied am Anfang und in der Mitte des isolirten Wortes anschaulich machen (vgl. § 47). Die das lange Kamez begleitenden א und ה stelle ich gleich obenan, und ist die Aussprache ohne diese Buchstaben mit grösseren Typen darüber gesetzt. An die geschlossene Sylbe schliesst sich gleich ***Schewa quiesc.*** am Ende des Wortes (§ 53), dann ***Dagesch forte*** (§ 61), dann kommt das ***Schewa mob.*** am Anfang des Wortes (§ 67) mit den ihm untergeordneten Chatufim; dann Uebungen über beide ***Schewa*** in der Mitte des Wortes, endlich ***Methey*** (§ 77), und ***Pattah furt.*** (§ 81). Dann ***Mappik*** (§ 84) als Uebergang zur geschlossenen Sylbe mit langem Vocal, worauf die offene Sylbe mit kurzem, wobei noch einige mit solchen Sylben verknüpfte Regeln des Schewa und Dagesch erledigt werden.

Ich schliesse mit einigen Erläuterungen *resp.* Berichtigungen, sowohl von Versehen bei der Ordnung des Materials, als auch von Fehlern, die beim Abdrucke dem Corrector und mir entgangen, wie das bei zusammenhangslosen Wörtern so häufig der Fall ist, so dass man nicht immer im Stande ist, das Richtige wiederherzustellen; die S. XVI gegebenen sind natürlich hier nicht wiederholt, leichtere, deutliche Vocalfehler nicht berücksichtigt. Ebenso wird jeder die (bei Aenderung der Zahl stehen gebliebenen) irrthümlichen Verweisungszahlen der Uebungen (z. B. in § 55,58,99,112) leicht selbst erkennen. S. 4 l. שׁוּרק und fehlt d. Name מלאפום. S. 6 Z. 1 (א)פשטה del. S.12 § 18 שרה l. שנה. S.15 § 26 כנה u. לשה del. S.16 § 32 ופי del. S.17 § 33 כירי unangemessen, da כירים nur im Dual vorkömmt, dafür בירה nach ריבה; vielleicht auch קריא (*sing.* v. קריאי) zu vermeiden. S.20 Anm. (* die Stelle ועל בינוני zu streichen, da die betreffende Anmerkung ausfiel. S.22 § 47 u. 66 ist אחי als Vorgriff (s. § 138) unangemessen. S.25,5 יטב del. (s. § 51, 12). S. 26, 8 צנע gehört natürlich zu 10, und war 10 und 11 zu umstellen. S. 29 § 56 wohl אשת als *stat. constr.* besser wegzulassen. S. 30 § 57 die Formen מחיה u. s. w. sollten im Index noch als מפעה, wie חגרה als חפעה (für חפעל) bezeichnet sein, hingegen war in der Uebung § 58 die Sonderung der imperf. unnöthig; (מנחה ist bekanntlich streitig, und חפלה natürlich von חפל vgl. weiter unten. S.31 § 59, 2 משחה gehört zu 1. S.32 § 62 אקו, עקו abzutrennen, הלה l. גלה. S.34 Anm. l. 51. S.35 § 69 נבר (nur Ps. 18,26) vielleicht unpassend, סחר gehört zu 2, wo גבולך ein Vorgriff. Der Ausdruck פעיל מנחי ל"ה für die Formen פרי (gewöhnlich פעי)

Diese Fibel würde mit geringen Modificationen auch für die Anfänge des hebr. Unterrichts in **Gymnasien** u. s. w. zu gebrauchen sein, und, obwohl sie mit leichterer Consequenz in der s. g. *portugiesis*chen Aussprache ausgeführt worden, so kann sie doch auch der deutschen Aussprache adaptirt werden.

Die *einzelnen* Grundsätze, die in der Ausführung fast ohne Ausnahme zur Geltung kommen, sind folgende:

1. Jede Laut- und Wort-*fiction*, also alles Sinnlose, ist vom ersten Anfang an streng vermieden. Bei der Auswahl der Flexionsformen habe ich mich im Allgemeinen an die in der Bibel vorkommenden gehalten, in wenigen Fällen jedoch zur Ergänzung des Lesestoffes *regelmässige* Formen selbstgebildet, z. B. § 36 ff. נָסֵי u. s. w. als *stat. constr.* des *particip. plur.* נָסִים, anderswo sind einige, meist bekanntere, Eigennamen aufgenommen.

2. Der Lesestoff ist im Ganzen so reich, als die Wortformen es zulassen, was dem Minderbefähigten zu statten kommt, daher auch die Fibel, selbst in dem splendiden Probe-Abzug auf nur 3½ Bogen (S.8-64, § 8-140) den *grössten Theil der hebr. Wurzeln* und fast *alle Wortformen* in möglichst systematischer Ordnung umfasst, abgesehen von den Uebungen und Anmerkungen.

3. Eine auch nur mässige Kenntniss des Hebräischen bedingt einige Fertigkeit im *Lesen ohne Vocalzeichen*, und ist, nach meiner Ansicht, schon frühzeitig darauf zu sehen, dass der Schüler sich von denselben zu emancipiren lerne. Ich habe daher unter jeder häufigern Wortform eine grosse Zahl von Beispielen unpunktirt als *Uebungs*paragraphen angefügt, die der Lehrer beim allerersten Lautiren überspringen kann. Ueber das Maass und Verhältniss dieser unpunctirten zu den punctirten Beispielen, ihre etwaige Stelle unter einer Linie, oder ganz und gar am Ende, kann man verschiedener Ansicht sein, ihre Zweckmässigkeit überhaupt hat sich mir aus der Praxis ergeben. Sie bieten zugleich eine reiche Auswahl für spätere grammatische Aufgaben, und sind daher noch unter sich selbst nach grammatischen Rücksichten abgetheilt, z. B. § 26 die *ult.* ה unter 2 u. 3; § 50 enthält die *Verba perf.* in 16 Abtheilungen (יטב ist unter 5 irrthümlich stehen geblieben, s. § 51,12) nach dem 2. Rad.-buchst. geordnet, darunter auch *redupl.*, die im Kal. perfec construirt vorkommen, die Uebersicht der imperf. redupl. wäre also aus S.93 irgendwo einzureihen.

3. Die *Wortton*lehre ist von Anfang an berücksichtigt, nämlich indirect vorbereitet und im Zusammenhang mit der Wortbildung und Flexion practisch eingeübt, insofern jede *penult.* durch einen senkrechten Strich bezeichnet ist; מתג ist an der entsprechenden Stelle (Schewa mobile) besonders behandelt (§ 77, 2ff.).

4. Der hebräische Schüler muss so früh als möglich zur *Bibel*, als dem Grundbuche geführt werden. Daher sind schon von § 66 an *Bibel*stellen als Leseübungen mit nicht geringer Mühe gesammelt, die stets nur die bereits gelehrten Sylbenformen enthalten, und darin später einzelne Wörter unpunctirt gelassen, die als Uebungsaufgabe für Befähigtere dienen können. Auch diese §§ könnten eventuel am Schluss gesammelt werden.

5. Auf die *Satz*bildung und den inhaltlichen Zusammenhang der Wörter durch selbstständige Bildung von Sätzen soll nach meiner Ansicht nicht so früh eingegangen werden, als es z. B. in der Schwarz'schen Fibel geschieht (s. die Anzeige unter N. 130), weil dabei nothwendig die Consequenz der Lese- und Wortbildungslehre zu sehr beeinträchtigt wird. Ich habe daher nur in § 47 (u. 96) eine Probe leichter Sätze aus langen Vocalen in einf. Sylbe gegeben, wo in dem Sprachbuche die englische Uebersetzung beigefügt ist. Ich bin der Ansicht, dass beim Hebräischen, wie bei allen andern Sprachen, später auch schriftliche Uebersetzungsübungen hinzutreten müssen, aber die betreffenden Pensa (bestehend aus Texten der relativen lebenden Sprache mit hebr. Vocabular oder umgekehrt) sind eine ganz selbstständige Arbeit, die freilich in organischen Zusammenhang mit einer Fibel zu bringen wäre.

6. Alle Theorie stösst in der Ausführung auf unvermeidliche Inconsequenzen. Bei dem relativen Mangel des biblischen Sprachstoffes würde eine zu weit gehende **grammaticalische** Spaltung und Unterabtheilung des Lesestoffes der Fibel eine unan-

Reshith Hallimud.

(Abdruck aus der *Hebr. Bibliogr.*, herausg. von **M. Steinschneider**, IV. Jahrg. 1861. S. 31 – 34.)

Ich habe in d. ***Hebr. Bibliogr.*** III S.84 die Entstehung dieses, für D. Sassoon's Freischule in Bombay verf. hebr. Sprachbuchs angedeutet, dessen engl. Vorw. sich nur sehr allgemein über die zu Grunde gelegten methodischen Ansichten aussprechen konnte. Von seinen III Theilen ist der letzte (Lesestücke) so sehr dem besonderen Zwecke angepasst, dass eine anderweitige Verwendung ausser Betracht kommt. Der II. Th. (Paradigmen, Analyse und untergeordnete Redetheile, S. 65-111) beansprucht keine Originalität, ist aber in den Probeabzügen aufgenommen, weil er vielleicht ganz oder theilweise als 2. Stufe zu verwenden wäre. Hingegen strebte ich im I. Theil (Leselehre, dem Abschnitt נִיקּוּד der älteren Grammatiken entsprechend) etwas für den Unterricht im Hebräischen zu bieten, was die Beachtung der Fachmänner verdienen dürfte; theoretische Ausstellungen und practische Winke für die **beabsichtete Fibel** sind mir zum Theil bereits zugegangen (u. A. von ***Luzzatto***, ***Dr. Mandelstamm*** hier u. ***Dr. Porges*** in Prossnitz), in der folgenden Auseinandersetzung auch beachtet, andre werden mir in Folge der, möglichst billig gestellten Probeabzüge [1]) hoffentlich noch zugehen.

Die Eigenthümlichkeit meines Planes, also das Hauptcriterium für die Ausführung, besteht in Folgendem. Während fast alle Fibeln nach dem practischen Bedürfniss des schnellen ***Lese***unterrichts mit wenig oder gar keiner Rücksicht für den fortzuführenden ***Sprach***unterricht angelegt sind, und auch nur ungrammatisch lesen lehren, soll die meine nicht bloss den nothwendigen Stoff auch für letzteren enthalten, sondern auch, auf den Organismus der Sprache gebaut, gleich beim ersten regelrechten Lesen den Sinn für die hebr. Wortgestaltung entwickeln, und daher dem Bedürfnisse eines consequenten Sprachunterrichts entsprechen, ohne die erste Lesestufe über Gebühr auszudehen. Dieser anscheinende Widerspruch löst sich eben durch die eigenthümliche Anlage, wornach der Stoff zuerst als Leseübung cursorisch, dann als Sprachstoff in verschiedener Reihenfolge durchgenommen werden kann, und ist zu diesem Zwecke ein sehr specieller (freilich nur äusserst kurz gefasster und nur die Hauptbeispiele berücksichtigender) ***grammatischer Index*** vorangeschickt, welchem etwa noch ein systematisirtes Register, d. h. die veränderte Reihenfolge der §§ für die Sprachstufe, als Anleitung für minder befähigte und weniger selbstständige Lehrer beizufügen wäre.

---

[1]) Zu beziehen durch die Buchh. *A. Asher & Co.* für 8 Sgr. n.

LIBRARY OF PRINCETON
OCT 23 1952
THEOLOGICAL SEMINARY

M. Steinschneider

RESHITH HALLIMUD.

ראשית הלמוד

לילדי בני ישראל

חובר ע"פ כללי הדקדוק והחינוך

מאת

משה שטיינשניידר.

ברלין
בדפוס אראלף פרידלענדער
שנת עשרים לפ"ק.

מפתח

חלק א. חלק הקריאה.

פרק א׳. האותיות והנקודות.

		עמוד
§ 1	אלפא ביתא	2
2	אותיות דומות	3
3	המוצא	4
4	התנועות	—
5	שוא	5
6	טעמים	—
7	סימנים שונים	7

פרק ב׳. תנועה גדולה בהברה פשוטה.

8	עד 19 אותיות עם קמץ	8
20	עד 25 דגש קל (בגד כפת)	12
27,26	הינוך (פעלי נחי ל״ה ול״א)	13
28	עד 33 א״ב עם חירק	15
34	חינוך (שמות בכנוי מ״ב)	17
35	עד 40 א״ב עם צירי	—
41	חולם	20
43,42	שורק (וי״ו החבור)	—
45,44	חולם ושורק	—
46	חינוך (נחי ל״ה)	22
47	חינוך (להעתיק)	—

עמוד

פרק ג׳, תנועה קטנה בהברה מרכבת.

48 פתח בסלה בת הברה א׳. [1] שמות
[2] פעלים בצווי 23
49 עבר של פעלים שלמים 24
50 חינוך (פעלים שלמים) —
51 חינוך. [1] פ״א הפעל אות אל״ף. [2] נחי
פ״א. [3] עי״ן הפעל אות אל״ף. [4] פ״א
הפעל אות ה״א. [5] עי״ן הפעל אות
ה״א. [6] פ״א הפעל אות חי״ת. [7] עי״ן
הפעל אות חי״ת. [8] למ״ד הפעל אות
חי״ת. [9] פ״א הפעל אות עי״ן. [10] למ״ד
הפעל אות עי״ן. [11] עי״ן הפעל אות
עי״ן. [12] נחי פ״י. [13] פ״א נו״ן. [14] פ״א
נו״ן עם אות גרונית. [15] חסרים או
נחים עם אות גרונית 25
52 [1] שמות ממשקל פַּעַל (אות גרונית).
[2] — — פֶּעַל — —
[3] — ממשקלים שונים 27
53 שוא נח. [1] משקל פְּעָלָה. [2] משקלים
אחרים. [3] נסמכים ממשקל פָּעָל.
[4] שתי שואות בסוף המלה. 28
54 סגול. [1] מלות קצרות. [2] משקל
פֶּעָל. [3] משקל פִּעָל. [4] משקל פְּעָלָה. —
55 חינוך. 29
56 [1] משקל פָּעָל. [2] משקל מִפְּל פִּלֶת
וכו׳. [3] משקל אֶפְעַל. [4] כנוי תֶּם
תֶן כם כן. [5] סמיכות משקלים שונים.
[6] מרובעים בתוספת למ״ד ונו״ן. —
57 חירק קטן. [1] מלות קצרות.
[2] משקל פְּעָלָה. [3] משקל מִפְעָל מִפְעָל
[4] משקל תִּפְעַל. [5] הפעיל נחי ל״ה.
[6] סמיכות משקל פָּעָל. 30

עמוד

§ 58 חינוך. 30
59 קמץ קטן. [1] משקל פָּעְלָה. [2] סמיכות
משקל פֹּעַל. [3] הָפְעַל. 31
60 קבוץ. [1] משקל פֻּעְלָה. [2] הֻפְעַל
במקום הָפְעַל. —
61 דגש חזק. [1] בנין פיעל מנחי ל"א
ול"ה. [2] בנין פועל מנחי ל"א ול"ה.
[3] צווי בנין פיעל. [4] פיעל שלמים בסגול. 32
62 [1] חסרי פ"א נון וכו'. [2] שמות. —
63 חינוך. —
64 [1] שמות דגושות. [2] סמיכות שמות
הנגזרות מן הכפולים. [3] מלת מַן,
ךָ. 33
65 [1] הא הידיעה. [2] וי"ו ההפוך. [3] דגש
(ארמי) בפ"א הפעל. —
66 פסוקי תנ"ך. —
67 שוא נע. [1] צווי. [2] עתיד המקוצר
ומקור. 34
68 חינוך (צווי שלמים). —
69 [1] משקל פֹּעַל. [2] סמוכים. [3] משקל
פָּעֳלָה פְּעֻלָּה וכו'. [4] פֹּעַל מנחי ל"ה —
וכו'. 35
70 [1] אותיות ב כ ל. [2] וי"ו החבור. —
71 חטוף פתח. [1] צווי ומשקל פְּעַל
בפ"א גרונית. [2] סמוכי משקל פָּעָל,
עָלָה בפ"א גרונית. [3] סמוכי משקלים
שונים בפ"א גרונית. [4] משקל פְּעָלָה
וכו' בפ"א גרונית. [5] משקל פְּעַל
בפ"א גרונית. [6] מלות. [7] ה"א השאלה.
[8] עי"ן הפעל גרונית, אותיות דומות וכו'. 36
72 חטוף סגול. [1] פעלים ומשקלים.

		עמוד
	[2] סמוכים.	36
§ 73	חטוף קמץ. [1] פ"א גרונית. [2] אותיות בלתי גרוניות.	—
74	פסוקי תנ"ך לחינוך מלות קצרות.	37
75	שתי שואות. [1] שמות. [2] פעלים.	38
76	שוא נע באות דגושה. [1] בנין פיעל ופועל וחסרים. [2] שמות. [3] ה"א הידיעה, וי"ו ההפוך, מן	—
77	מתג (שוא נע אחר ת"ג בלי נגינה). [1] וי"ו החבור. [2] עבר נסתרה ונסתרים.	39
78	חינוך.	—
79	קל עתיד נחי ל"א. [2] חסרים ונחים. [3] אותיות דומות ותשלום דגש.	40
80	[1] בינוני. [2] מלות קצרות סמוכות. [3] סמוכים שונים. [4] נקבות סמוכות.	—
81	פתח גנובה. [1] שמות קצרות. [2] מקור ועתיד. [3] בינוני פועל. [4] בינוני פעול. [5] משקלים שונים.	41
82	חינוך (בינוני)	42
83	פסוקי תנ"ך	—
פרק ד'.	תנועה גדולה בהברה מרכבת.	
84	מפיק. [1] מלות קצרות. [2] ה"א הכנוי [3] ה"א שרשית.	43
85	קמץ, מלות קצרות. [1] שמות העצם. [2] פעלים. [3] שמות התאר. [4] מלות.	—
86	חינוך	44
87	צירי, מלות קצרות. [1] שמות. [2] מלות.	—
88	חינוך	—
89	חירק, מלות קצרות	—
90	חינוך	45
91	חולם, מלות קצרות. [1] שמות.	—

	עמוד
[2] פעלים. [3] מלות.	45
§ 92 חינוך.	46
93 שורק, מלות קצרות. [1] שמות ומקור. [2] צווי (ומקור, עיין הערה). [3] מלות.	—
94 חינוך.	—
95 פסוקי תנ"ך.	48
96 חינוך ממלות קצרות.	—
97 תנועות גדולות בהברה מרכבת. [1] קל. [2] נפעל. [3] פיעל. [4] הפעיל. [5] מקור ובינוני.	—
98 [1] משקל פָּעָל. [2] משקל פָּעֵל. [3] משקל פָּעִיל. [4] משקל פְּעוֹל. [5] משקל פָּעוּל.	49
99 חינוך.	—
100 משקלים דגושים ותשלום דגש	—
101 חינוך.	50
102 קמץ. [1] משקל קָטָל. [2] משקל פּוֹעָל. [3] משקל פּוֹעָל (נקבות).	—
103 צירי. [1] משקל פועל (בינוני). [2] משקל פועל עי"ן גרונית. [3] משקל דגוש.	—
104 חינוך.	—
105 [1] משקל פָּעוּל (בינוני). [2] פָּעוּל וכו'.	51
106 [1] משקל פָּעִיל. [2] משקל פָּעוּל, יהוה יי.	—
107 חינוך.	—
108 [1] משקל פָּעָל. [2] משקל פָּעָל. [3] משקל פֵּעָל. [4] ־ָיו, | ־ָו. [5] ־ַי	52
109 חינוך.	—
110 [1] משקלי אפעל. [2] משקל יפעל.	53
111 [1] משקל מִפְעָל. [2] משקל מִפְעָל. [3] משקל מַפְעָל. [4] משקלי חסרים.	—

§		עמוד
112	חינוך.	53
113	[1] משקל מִפְעָל, מַפְעֵל. [2] בינוני הפעיל ופיעל. [3] משקל מַפְעוֹל וכו'. [4-5] משקל מַפְעוֹל מנחי ע"ו. [6] משקלי תפעל.	54
114	[1] משקלים בכפל למ"ד הפעל. [2] משקלי ־ָן. [3] משקלי וֹן. [4] משקלי וֹן ופ"א גרונית. [5] משקלי וֹן בעי"ן דגושה. [6-7-8] משקלי וֹן שונים.	—
115	[1-2] משקלים מרובעים. [3] שתי שואות.	
116	[1] רבוי נקבות. [2] מקור בתוספת תי"ו. [3-7] משקלים בתוספת תי"ו בסוף המלה.	—
פרק ה'.	תנועה קטנה בהברה פשוטה.	
117	־ֶה, נחי ל"ה.	56
118	בינוני.	—
119	חינוך.	57
120	שמות מנחי ל"ה.	—
121	חינוך.	—
122	[1] משקלים שונים. [2] מלות קצרות. [3] משקל בֶּכִי.	58
123	משקלי שש נקודות.	—
124	חינוך.	—
125	משקל פָּעַל	59
126	חינוך.	—
127	משקל פְּעַל.	60
128	חינוך.	—
129	־ֶא.	—
130	משקלי ־ֶת, ־ַת.	61
131	משקל אַיִל.	—
132	חינוך.	—
133	מספר הזוגי.	62
134	מלעיל עם כינוי.	—
135	תנועה קלה ושמות ופעלים דומים.	—

		עמוד
§ 136	ב, כ, ל, ו.	63
137	אותיות דומות.	—
138	דגש בלתי נשלם לפני חי"ת וה"א.	—
139	־תּ.	—
140	שמות רבים.	64

חלק ב׳. חלק הדקדוק.

פרק ו׳. חלקי הדבור.

141	פעלים שלמים.	66
142	פעלים בלתי שלמים.	68
143	קל שלם עם הכנויים.	76
144	כנויי הפעלים.	78
145	כנויי השמות.	80
146	השם עם כנוייו.	81
147	שנויי השם.	82
148	— — (נקבה).	84
149	— — (שמות נפרדות).	86
165-150	חינוך (Analysis) פעלים.	88
169-166	מלות הגוף וכ כ ל ם.	98
172-170	מלות המספר.	99
173	חינוך.	102
174	מלות המקרה היחס והחבור.	103
175	מלות עם הכנויים.	105
176	מלות הקריאה.	111

לוח הטעיות אשר יקדים המורה לתקנם.

עמוד		עמוד	
2	נוסח ספרדי גִימֶל, יוֹד, קוֹף	38	§ 2,76 צריך למחוק חקך
4	§ 4 צ"ל פָּתַח	43	§ 3,84 צ"ל תְּלָה, ושם 4 אלוֹה
5	§ 5 צ"ל קָמֵץ	44	§ 89 לין בלי דגש
6	סי' 10 צ"ל גֶרֶשׁ, גֵרשים	46	הערה שורה 2 צ"ל נתברר מניקודו
7	הערה 2 שורה 2 צ"ל נקראת	48	§ 97 צ"ל יִפקד
20	§ 42 צ"ל וּ	51	§ 2,105 צ"ל אבוּם
23	הערה שורה 4 צ"ל והורכבו	55	§ 3,116 משאת בלי דגש
29	§ 2,56 למחוק רשת וקרת (ע'58)	58	שורה 1 צ"ל עלפה עם דגש
31	הערה צ"ל ויתכן	62	§ 135 סימן ההערה אחר מלכי — 3 צ"ל נַעמדה, הֶחֱריד
36	§ 7,71 למחוק האף, האתה, ולהוסיף הָאַף, הָאַתָּה, הָעוֹר § 135.	63	שורה 1 צ"ל לקבר בלי דגש

רֵאשִׁית לִמּוּדִים

פ ר ק א׳.

לתקן ולאַזן · שפת עברים האזן
תשַׁו דעתך גרון עצי עצות לחטוב ,
לרעה הלשון תנָה דקדוק ראשון
ראה ופקח אישון ותמצא שכל טוב .

(פתח דברי לפלוני אלמוני).

§. 1.

אלפא ביתא

—	1	א	א	א	א	אָלֶף
b	2	ב	ב	בּ	בּ	בֵּית
g	3	ג	ג	גּ	גּ	גִּמֶל
d	4	ד	ד	דּ	דּ	דָּלֶת
h	5	ה	ה	ה	ה	הֵא
(v) w	6	ו	ו	ו	ו	וָו
(ds) z	7	ז	ז	ז	ז	זַיִן
‘h	8	ח	ח	ח	ח	חֵית
t	9	ט	ט	ט	ט	טֵית
(y) j	10	י	י	י	י	יוֹד
k	20	כ	כ	כּ	כּ	כַּף
l	30	ל	ל	ל	ל	לָמֶד
m	40	מ	מ	מ	מ	מֵים
n	50	נ	נ	נ	נ	נוּן
ss	60	ס	ס	ס	ס	סָמֶךְ
(ng) ñ	70	ע	ע	ע	ע	עַיִן
p	80	פ	פ	פּ	פּ	פֵּה
ts	90	צ	צ	צ	צ	צָדִי
(q) k	100	ק	ק	ק	ק	קוּף
r	200	ר	ר	ר	ר	רֵישׁ
sh	300	ש	שׁ	שׁ	שׁ	שִׁין
t	400	ת	ת	תּ	תּ	תָּיו

בֿ bh כֿ kh פֿ f תֿ th

כך מם נן פף צץ

§. 2.

אוֹתִיּוֹת דּוֹמוֹת

י	ו	נ	ג
ז	ן	ד	ר
ך	ה	ח	ת
ב	כ	פ	ף
ם	ס	מ	ט
ל	ק	ע	צ
ץ	א	שׁ	שׂ

א ה ל ס ת

§. 3.

הַמּוֹצָא

אותיות השפתים :	ב ו מ פ
אותיות השנים :	ז ס צ ר ש
אותיות הלשון :	ד ט ל נ ת
אותיות החיך :	ג י כ ק
אותיות הגרון :	א ה ח ע (ר)

---

§. 4.

הַתְּנוּעוֹת

הגדולות		הקטנות	
(ָ) קָמַץ*) גָּדוֹל	אָ	(ַ) פַּתַח	אַ
(ֵ) צֵרֵי	בֵּ	(ֶ) סֶגּל	בֶ
(ִ) חִירק גָּדוֹל	גִ	(ִ) חִירק קָטוֹן	גִ
(וֹ) חוֹלָם	דוֹ	(ָ) קָמָץ חָטוּף	דָ
(וּ) שׁוּרֶק	הוּ	(ֻ) קִבּוּץ	הֻ

---

*) הערה. אחזנו בניקוד קָמַץ חִירק חוֹלָם להיותן התנועות הקטנות ממין התנועה הגדולה, ויש נקוד קָמֵץ, צֵרִי, צֵרֵי (והוא מוטעה), חִירֶק, חֹלֶם, שׁוּרֶק, וקבוץ נקרא גם כן שָׁלשׁ נְקֻדּוֹת.

§. 5.

(ĕ) ֱ שְׁוָא, שְׁוָא מֻרְכָּב

(ֳ)	חֲטָף קָמֶץ	אֳ	ŏ
(ֲ)	חֲטָף פַּתַח	הֲ	hă
(ֱ)	חֲטָף סֶגוֹל	חֱ	‘hĕ
		עֱ	ñĕ

---

§. 6.

טְעָמִים או נְגִינוֹת

אם תחפוץ להיות בדקדוק תמים
שים לב ולמוד ובין בטעמים

א) נְגִינוֹת מַפְרִידוֹת

1	(ֽ) סוֹף פָּסוּק, סִלּוּק	הָאָֽרֶץ׃	ברא׳ א א
2	(֑) אֶתְנַח (אֶתְנַחְתָּא)	וַיִּסָּ֑עוּ	שם לה ה
3	(֒) סֶגוֹל (סְגוֹלְתָּא)	וְחִשֵּׁ֒ב	שמו׳ לה לה
4	(֔) זָקֵף (קָטֹן)	בָּקָ֔ר	במד׳ ח ח
5	(֖) טִפְחָא	הַזֶּ֖ה	דבר׳ יג יב
6	(֗) רְבִיעַ	תֹּרִ֗ים	ויקר׳ יב ח
7	(֮) זַרְקָא	תּוֹכַ֮ל	דברי׳ יד כד
8	(֙) פַּשְׁטָא	דְּגָנְךָ֙	שם יז כג

—	(◌֙◌֔)	פַּשְׁטָה עם זָקֵף קָטון	וְהַבָּשָׂר	ויקר׳ ז יט
—	(◌֙◌֙)	שְׁנֵי פַּשְׁטִין	תֹהוּ	ברא׳ א ב
9	(◌֛)	תְּבִיר	וְהַבָּרֶד	שמו׳ ט לד
10	(◌֜)	גֵּרֶשׁ	הִנֵּה	במד׳ לא טו
—	—	(אַזְלָא אחר קַדְמָא)	מִצְרַיִם	שמו׳ יד ט
—	(◌֞)	גֵּרְשַׁיִם (שְׁנֵי גְרִישִׁין)	תְּנוּךְ	ויקר׳ יד יז
11	(◌֓)	שַׁלְשֶׁלֶת	וַיִּשְׁחָט	שם ה כג
12	(◌֕)	זָקֵף גָּדוֹל	וְהֵפֵר	במד׳ כו לא
13	(◌֚)	יְתִיב	עַל	במד׳ ט לד
14	(◌֠)	תְּלִישָׁא גְדוֹלָה	וַיְּהַפֵּךְ	שמו׳ יב יח
15	(◌֡)	פָּזֵר	בָּרִאשֹׁן	שמו׳ יב יח
—	(◌֟)	קַרְנֵי פָרָה	בְּאַמָּה	במד׳ לה ה

ב) נְגִינוֹת מְחַבְּרוֹת

1	(◌֣)	מֻנָּח (מוּנָח)	כִּי	ויקר׳ יב ב
2	(◌֤)	מַהְפַּךְ	וְיָדוֹ	ברא׳ כה כו
3	(◌֩)	תְּלִישָׁא קְטַנָּה	מוֹעֵד	שמו׳ כו כא
4	(◌֨)	קַדְמָא	יִהְיֶה	במד׳ ט כ

5 (֧) דַרְגָּא יֹסֵ֧ף בראׄ ל כד

6 (֥) מֵרְכָא שֵׁ֥ם ויקר׳ כ ג

7 (֦) מֵרְכָא כְפוּלָה לָ֦ה במר׳ לב מב

8 (֪) יָרֵחַ בֶּן יוֹמוֹ אַלְפַּ֪יִם במר׳ לה ה °)

§. 7.

סִימָנִים שׁוֹנִים

(ֽ) מֶתֶג (מַאֲרִיךְ)

(־) מַקֵּף (מַקִּיף) *)

(|) לְגַרְמֵיה (אחר מֻנָּח)

(ּ) דָגֵשׁ

(ֿ) רָפֶה

°) הערה. א 3, 7, 8, ב 3, מקומם הראוי בסוף המלה וכמעט חוצה לה, א 13, 14 בראש המלה, וככר פשט המנהג להציבם מלעיל או מלרע, כמו הטעמים האחרים, לפי משפט המשקל.

*) הערה. מַקַּף (בינוני פעול) לדעת החכם שד"ל (Gram. §. 90 p.40) קְראת ראשונה המלה המחוברת עצמה, א"כ יותר ראוי שיקרא הקו המקיף המלות בבינוני פועל.

פרק ב׳.

וסוד אותות נראות   קרב תלמיד, הנה
וטעם נחבאות   לכל תשאל מענה
ולמה הן באות   ותהיינה עיני
קמוצות ופתוחות   לבבך נפקחות.

(ר׳ אברהם אבן עזרא.)

§. 8.

דָ, אָ, הָ *)

אָ הָ הָא אָהּ

§. 9.

לָ מָ נָ רָ

אָלָ אָמָ מָ הָמָ נָ אָנָ נָאָ
אָלָה אָמָה מָה הָמָה נָא אָנָה נָאָה

הָרָ רָאָ מָרָ מָנָ רָמָ אָרָ
הָרָה רָאָה מָרָה מָנָה רָמָה אָרָה

---

*) הערה. דָה בסוף המלה תורה לפעמים על נקבה בשמות ובפעלים.

§. 10.

יָ וָ

יָאָ הָיָ אָיָ יָמָ יָנָ יָרָ
יָאָה הָיָה אָיָה יָמָה יָנָה יָרָה

לָוָ נָוָ רָוָ
לָוָה נָוָה רָוָה

§. 11.

טָ

טָלָ מָטָ נָטָ טָוָ
טָלָא מָטָה נָטָה טָוָה

§. 12.

קָ

קָהָ קָלָ קָמָ קָנָ קָרָ קָוָ
קָהָה קָלָה קָמָה קָנָה קָרָא קָוָה

§. 13.

זָ

זָרָ זָרָ רָזָ
זָרָא זָרָה רָזָה

§. 14.

סָ

סָאָ אָסָ סָלָ סָרָ
סָאָה אָסָא סָלָה סָרָה

§. 15.

צָ

אָצָ צָלָ צָמָ מָצָ צָרָ רָצָ יָצָ
אָצָה צָלָה צָמָא מָצָא צָרָה רָצָה יָצָא

§. 16.

חָ

חָל מָח חָנ נָח חָר
חָלָה מָחָא מָחָה חָנָה נָחָה חָרָה

חָי חָט טָח חָז חָס חָצ
חָיָה חָטָא טָחָה חָזָה חָסָה חָצָה

§. 17

עָ

עָל עָנ עָר רָע עָט צָע
עָלָה עָנָה עָרָה רָעָה עָטָה צָעָה

§. 18.

שָׁ

שָׁע שָׁמ לָשׁ מָשׁ שָׁנ נָשׁ
שָׁעָה שָׁמָה לָשָׁה מָשָׁה שָׁנָה נָשָׁא

נָשָׁ שָׁרָ שָׁוָ שָׁטָ קָשָׁ שָׁרָ שָׁעָ
נָשָׁה שָׁרָה שָׁוָה שָׁטָה קָשָׁה שָׁרָה שָׁעָה

§. 19.

שׂ

שָׂמָ שָׂ נָשָׂ שָׂרָ עָשָׂ
שָׂמָה שָׂא נָשָׂא שָׂרָה עָשָׂה

ג גּ (*Dagesh lene* דָגֵשׁ קַל)

§. 20.

גָּא גָּהָ הָגָ גָּלָ גָּרָ
גָּאָה גָּהָה הָגָה גָּלָה גָּרָה

גָּעָ שָׁגָ שָׂגָ
גָּעָה שָׁגָה שָׂגָה

§. 21.

דָ דָּ

דָּא הָדָ דָּלָ דָּםָ רָדָ יָדָ
דָּאָה הָדָה דָּלָה דָּמָה רָדָה יָדָה

דָּןָ זָדָ צָדָ דָּחָ עָדָ דָּגָ
דָּנָה זָדָה צָדָה דָּחָה עָדָה דָּגָה

§. 22.

בָ בָּ

בָּבָ בָּ בָּא אָבָ הָבָ בָּלָ בָּםָ
בָּבָה בָּא בָּאָה אָבָה הָבָה בָּלָה בָּמָה

בָּנָ בָּרָ רָבָ בָּטָ בָּזָ זָבָ
בָּנָה בָּרָא רָבָה בָּטָא בָּזָה זָבָה

סָבָ צָבָ עָבָ שָׁבָ בָּדָ
סָבָא צָבָא עָבָה שָׁבָה בָּדָא

§. 23.

כָ כָּ

כָּכָ כָּלָ כָּרָ כָּסָ שָׁכָ כָּבָ בָּכָ
כָּכָה כָּלָה כָּרָה כָּסָה שָׁכָה כָּבָה בָּכָה

§. 24.

פָ פָּ

אָפָּ פָּנָ פָּרָ רָפָּ יָפָּ קָפָּ
אָפָּא פָּנָה פָּרָה רָפָּא יָפָּה קָפָּא
סָפָּ צָפָּ עָפָּ פָּשָׁ שָׁפָּ פָּרָ
סָפָּה צָפָּה עָפָּה פָּשָׁה שָׁפָּה פָּרָה

§. 25.

תָ תָּ

אָתָ תָּלָ תָּנָ תָּעָ שָׁתָ בָּתָ פָּתָ
אָתָא אָתָה תָּלָה תָּנָא תָּעָה שָׁתָה בָּתָה פָּתָה

§. 26.

חינוך

1 °) בזה בכה בלה בנה. גאה גלה געה. דוה דחה דלה. זכה. טוה. כוה כלה כנה. לוה לשה. מחה מנה מצה משה. נחה נטה נשה. סלה. פנה פתה. צדה צפה. קהה קוה קנה. ראה רפה רצה. שגה שעה שנה שתה. תלה תעה.

2 אבה אפה ארה. הגה הדה היה. חזה חלה חנה חצה חרה. ערה עלה ענה עשה.

3 ינה יפה ירה.

---

§. 27.

1 בדא ברא בטא. חטא. טלא. מחא מצא. נשא צבא. קפא קרא. רפא.

2 אתא. יצא. נשא.

---

§. 28.

־ִ ,־ִי ,־ִיא *)

אִי בִּי בִי

אִ	הָאִ	אִרָ	בִּ	אָבִ	יָבִ
אִי	הָאִי	אִירָה	בִּי	אָבִי	יָבִיא

°) הערה. פעלי נחי ל"ה ואחריהם (28 §) נחי ל"א.

*) הערה. חירק בסוף המלה תורה על יחס השם למדבר בעדו (אבי) ויחס הפעל לנקבה נוכחת.

בִּנָ נָבִ לָבִ בִּרָ רִבָ
בִּינָה נָבִיא לָבִיא בִּירָה רִיבָה

§. 29.

גִּי גִי דִּי הִי וִי

גִּידִי גִּילָה דָּגִי דִּינָה שָׂדִי
הִי הִיא וָוִי תָּוִי וִירָא

§. 30.

זִי חִי טִי יִי

זִיוִי רָזִי חִידָה חִילָה אָחִי טִירָה יִירָא

§. 31.

כִּי כִי לִי מִי נִי

כִּי כִּימָה הָכִינִי לִי גִּילִי מִי דָמִי חָמִי
אָנִי אָנִיא מִינִי דִּינִי נִירָא נִיבִי בִּינִי

§. 32.

סִי עִי פִּי פִי צִ

סִיגִי כִּיסִי עִי הָעִי פִּי פִּידִי
פִּימָה וָפִי צִי צִיצָה

§. 33.

קִי רִי שִׁי שִׂי תִּי תִי

קִיא קִימָה קִינָה יָקִיא נָקִי רִירִי
רִיבִי כִּירִי נִירִי סִירִי עִירִי צִירִי רִיבָה
בָּרִיא קָרִיא שִׁירִי שִׁיבָה שִׁירָה שִׁיתָה אִישִׁי
שִׁישִׁי שִׁידִי שִׂיחִי שִׂיחָה נָשִׂיא תִּירָא בָּאתִי

§. 34.

חינוך

אישי גידי גילי דיני זיוי כיסי
מיני ניבי ניני סיגי סירי עירי
ציצי צירי ריבי שירי שידי שׂיחי

§. 35.

אֵ, ◌ֵי *), ◌ֵ

אֵ בֵּ בֵ

אֵ אֵבָ אֵכָ אֵלָ אֵמָ אֵפָּ
אֵי אֵיבָה אֵיכָה אֵלָה אֵמָה אֵימָה אֵיפָה

*) הערה. ◌ֵי בסוף המלה תורה על זכרים רבים בסמיכות, plur. masc. stat. constr.

בֵּצָ בֵּתָ תָּבֵא עָבֵ שָׁבֵ הָבֵ
בֵּיצָה בֵּיתָה תָּבֵא עָבֵי שָׁבֵי הָבֵא

אֵד אֵל בֵּנ בֵּת
אֵידִי אֵילִי בֵּינִי בֵּיתִי

§. 36.

גֵּ גֵ דֵּ דֵ הֵ וֵ

גֵּיא גֵּרָה דֵּעָה גֵּרִי דֵּי רָדֵי
בִּידֵי גֵּידֵי לִידֵי דֵּעִי
הֵא הֵבִיא הֵנִיא וָוֵי

§. 37.

זֵ חֵ טֵ יֵ

זֵדִי זֵעָה זָזֵי רָזֵי זֵרִי זֵיתִי
חֵי חֵמָה נָחֵי חֵילִי מָטֵי יֵינִי

§. 38.

כֵּ כֵ לֵ מֵ נֵ

כֵּהָה כֵּרָה לֵאָה לֵדָה מָלֵא לֵוִי לֵחִי
מֵי מֵימֵי מֵאָה מֵתָה טָמֵא צָמֵא

בִּימֵי כִּימֵי לִימֵי מֵבִיא מֵנִיא
בֵּינִי נֵרִי דָּנֵי לָנֵי רָנֵי שָׂנֵא
דִּינֵי מִינֵי נִינֵי

§. 39.

סֵ עֵ פֵּ פֵ צֵ

חָסֵי נָסֵי עֵדָה עֵצָה רָעֵי עֵדֵי
עֵלִי פֵּאָה עָפֵי צֵא אֵצֵא יֵצֵא
נֵצֵא צֵדָה צִיצֵי

§. 40.

קֵ רֵ שֵׁ שֵׂ תֵּ תֵ

קֵבָה זִיקֵי רֵיקֵי בָּרֵי גֵּרֵי דָּרֵי
הָרֵי זָרֵי זֵרֵי כָּרֵי נֵרֵי צָרֵי
שָׂרֵי צִירֵי שִׁירֵי
שֵׁנָה גָּשֵׁי רָאשֵׁי אִשֵּׁי שֵׂא שֵׁבָה
דָּתֵי זֵיתֵי

§. 41.

־ֹ, וֹ, וֹא, ־ֹה

אֹו בֹּא יָבוֹא בֹּו זֹו כֹּה לֹא לֹו פֹּה

§. 42.

וּ (*

וּבָא וּבִי וּוָוִי וּמִי וּמָה וּפֹה

§. 43.

־וּ (** ־וּא

אוּדִי אוּרָה הוּא לוּ לוּלֵא

אָבוּא°) כָּלוּא טָלוּא בָּרוּא קָרוּא נָשׂוּא

§. 44.

אוֹיָה אֹתִי אוֹתִי. בֹּרֵא בֹּהוּ. גוֹלָה

גּוֹיִי. הוֹדָה הֹפִי. הוֹרָה הֹיָה. זֹרוּ.

---

*) הערה. וּ אות החבור (conjunct.) לפני אותיות השפתים ב ו מ ף.

**) הערה. מלאפום בתוך עי"ן הפעל תבא לרוב להראת הפעול passiv.

°) הערה. מן אבא לדעת שד"ל (Gramm. §. 594). ועל ינוני פעול רב פעלי ל"א ראה § 95.

חוֹטֵא חֹלִי חוֹרִי· טוֹבָה טָעָה· יוֹנָה יֹפִי כֹּחִי·
מוֹצֵא מוֹרָא מוֹרִי· נוֹרָא נֹאדִי· סוֹדִי·
עֹנִי עֹשִׁי· פּוֹתָה אֵיפוֹא· צֹאנוֹ קֹרֵא קוֹרָה·
רֹאשִׁי· שׁוֹרִי· שׂוֹנֵא· תֹּהוּ תּוֹדָה תּוֹרָה·
2 נִיבוֹ *) דָּגוֹ דּוֹדוֹ גֵּווֹ לֵחוֹ תּוֹכוֹ
קוֹלוֹ דָּמוֹ הוֹנוֹ כּוֹסוֹ רֵעוֹ סוֹפוֹ
עֵצוֹ חֵיקוֹ הוֹרוֹ דִּישׁוֹ דָּתוֹ·

§. 45.

אוּבָא בָּאוּ בּוּשָׁה שָׁכוּ· גּוּפָה·
דּוּמָה הוֹדוּ· הוּבָא תֹּהוּ·
חוּשָׁה אָחוּ· טוּבוֹ נָטוּ· יוּבָא·
כּוּשִׁי· לוּשִׁי גִּילוּ· מוּמוֹ שִׁימוּ·
נוּדִי אָנוּ· סוּחָה נוּסוּ· עוּרָה לָעוּ·
פּוּרָה עוּפוּ· צוּרָה אוּצוּ·
קוּמָה פָּקוּ· רוּחוֹ· שָׂרוּ· שׁוּרָה לוּשׁוּ·
שָׂשׂוּ· תּוּגָה מֵתוּ·

*) הערה. כנוי ו֯ בסוף השמות כנוי הקנין תירה על זכר (masc. sing.). וכן הו (במקום הוא). וכן בכנויי הפעלים.

§. 46.

חינוך

אָצו. בוו כלו. גוו גרו. דגו דרו דשו.
זבו זדו זרו. חגו חסו חשו. טרו.
לנו לצו לשו. נדו נסו. סרו. עפו. צדו.
קמו קצו. רמו רצו. שבו שרו. תרו.

§. 47.

[1] הוּא, הִיא. — [2] בָּא, בָּאָה. — הוּא*) בָּא, הִיא
בָּאָה. — [3] אָבִי בָּא. — [4] אָחִי הוּא. — [5] דּוֹדִי [6] פֹּה. —
[7] מַה [8] בּוֹ. — [9] לֹא [10] קָרָא [11] אַחַי. — [12] חִידָה [13] קָשָׁה
[14] מָצָא. — [15] הָרֵי [16] עִירִי [17] רָאָה. — [18] הוּא [19] אֵלִי. —
דּוֹדִי [20] פָּרָה [21] אוֹתִי. — [22] פָּרָה [23] טוֹבָה [24] קָנָה [25] לִי. —
[26] כִּי אָחִי הוּא. — [27] עוֹלִי [28] בָּכָה. — [29] יוֹנָה [30] שָׁבָה

---

*) הערה. בגדכפת רפה אחר נח נסתר בסוף המלה הקודמת.

31 בֵּיתָה — 32 בּוֹנֵי 33 בֵּיתִי 34 עָלוּ 35 חוֹמָה. — 36 מִי
37 בָּא. — 38 צָמֵא 39 הֵבִיא 40 כּוֹסִי 41 שָׁתָה 42 יֵינִי. —
43 גּוֹלֵי 44 עִירִי 45 נָסוּ 46 חוּצָה 47 שָׁרוּ 48 קִינָה.

פרק ג

§. 48.

ַ — ă *)

1 אַט אַךְ אַל אַף. כַּר בַּז כַּל בַּר בַּת.
גַּב גַּד גַּל גַּם גַּן גַּף גַּת.
דַּי°) דַּךְ דַּל דַּע דַּק דַּר דַּת.

°) הערה. החכם שר"ל (Proleg. p. 201) הביא ראיות שונות שאותיות וי"ו יו"ד הבאות אחר תנועות ממוצא אחר (קמץ, פתח, וי"ו אחר צירי וחירק, יו"ד אחר חולם) נדחקו במשך הזמן מהברתן הראשונה והודרכבו עמהם לתנועה אחת כדמות תנועה כפולה בלשונות אחרות (Dyphthong: ui, au, ai); אבל בהיות שהדעות נפלגו, נטינו לדעת המתנגדת מפני שעל ידה יקלו כללי הקריאה והדקדוק ולא נחלק בין האותיות האלה ובין האותיות האחרות בהברה מרכבת. —
—י תורה על זכרים מדברים בעדם (masc. plur. 1. pers.).

הַב הַר· זַךְ זַן· חַד חַי חַם חַף·
טַל טַף· כַּד כַּף כַּר· לַח· מַס·
נַח· סַד סַל סַם סַף· עַד עַז עַל עַם·
פַּג פַּח פַּךְ פַּר פַּת· צַד צַו צַח צַר·
קַב קַו קַל קַשׁ· רַב רַךְ רַע רַק·
שַׁד שַׁי שַׁל שַׁק שַׁר· תַּם·
2 הַךְ צַו הַט·

§. 49.

בָּאַשׁ אָבַד אָגַד אָדַם אָהַב גָּוַע אָזַל אָחַז בָּטַח
סָכַל אָלַף אָמַן אָנַס אָסַף בָּעַט אָפַד אָצַל בָּקַע
אָרַב אָשַׁם חָשַׁךְ בָּתַר

§. 50.

חִינּוּךְ *)

1 גבל גבר דבב דבק זבד חבל טבח טבל כבד כבס כבש
לבן לבש נבח סבב סבל צבר קבץ קבר רבץ שבר
שבת שבר

2 בגד סגד סגר פגר פגש רגב רגל רגם רגן רגש שגג
שגב

3 בדד בדל בדק גדל גדר הדף הדר מדד נדב נדד צדק
קדר קדש רדף

*) הערה. עכר והוא שרש פעלים שלמים rad. verb. perf.

4 בוז גוז גזל גזר כזב

5 לטש פטר קטן קטף יטב רטש שטף שטן

6 זכר לכד מכר סכן רכב רכל רכש שכב שכן שכר
שׂכל שׂכר תכן

7 בלל גלל גלש דלג דלף דלק כלל מלט מלך פלט צלל
שלל שלם שלף

8 גמל גמר זמם זמן זמר טמן כמם למד סמך צמק צמת
קמל קמץ רמס רמשׂ שמט שמן שמר תמך

9 גנב גנן טנף כנס צנף

10 כסח כסם כסף מסר פסל קסם

11 דפק הפך טפר טפשׂ כפל ספד ספן ספק ספר צפן
קפץ רפס רפשׂ שפט שפך שפת תפר תפשׂ

12 בצר פצר קצב קצף

13 בקק דקר זקף זקק לקט סקל פקד רקב רקד רקם שקד
שקט שקל שקר תקף

14 ברך ברק גרד גרם גרר גרש דרך דרש זרק טרף כרת
מרט מרץ פרד פרט פרם פרץ פרק פרש פשט
פשׂק צרף צרר קרב קרן קרץ שרץ שרק שׂרט שׂרף

15 בשל כשל משק משל קשב קשר

16 בתר כתש מתח מתק סתם סתר פתר רתק שתל שתק

§. 51.

1 א אבס אבק, אגר, אלף, אמן, אנס אנק, אפד אפף
אצר, ארב ארג ארך ארר, אשש

2 אבד אזל [אזן] אזר אכל אמר אסף אסר אצל
אשם

3 באש גאל דאב דאג מאס נאץ נאק שאב שאג שאל
שאף שאר תאב תאר

4 ה הבל הלך הלם הרג הרס

5 גהר דהר להט מהל מהר*) נהג נהם נהר צהל
רהב.

6 ח חבט חבל חבק חבר חבש, חגר חדל, חדר, חוק,
חטב חטף, חכם חלם חלף חלץ חלק חלש, חמר
חמל חמס חמר, חנט חנך, חנן, חסם, חפז חפר
חפש, חצב חצץ, חקק חקר, חרך חרף חרץ חרק
חרש חרת, חשב חשך חשק, חשך חשף, חתם חתן.
חתף חתר.

7 אחז בחן בחר דחף דחק זחל טחן כחש לחק מחץ
מחק נחל נחם סחב סחר פחד פחז צחק רחב רחם
רחץ רחק רחש שחד שחט שחק שחר שחט שחק

8 בטח ברח זרח זבח טבח טרח לקח משח סלח ספח
סרח פלח פסח פקח פרח פתח צוח צלח, צנח צנע
קדח רוח רצח רקח שבח שלח שמח.

9 ע עבד עבט עבר עגב עדף עדר עזב עזר עטף עטר
עכר עלז עלם עלץ עמד עמל עמס עמק ענש עצב
עצם עצר עקב עקד עקר עקש ערב ערג ערף ערם
ערף ערץ עשק עשר עשר עתק עתר.

10 טבע קבע שבע שבע תבע פגע רגע גדע גוע נטע
קלע דמע שמע כנע מנע שסע בצע רצע בקע רקע
שקע תקע זרע כרע פרע קרע פשע רשע פשע.

11 בעט בעל בער געל געש זעך זעם זעף זעק טעם טען
כעם לעג מעד מעט מעל נעל נער סעד סער פעל
פעם פער צעד צעק צער רעם רעף רעץ רעש שער
שער.

*) הערה. שמות כ"ב, ט"ו.

12 י יבש יטב ילד ינק יסד יסף יסר יצק יצר יצת יקד
יקץ יקר ירד ירט ירק ירש ישב ישן

13 נ נגף נגשׂ נדף נדר נזל נטל נטף נטר נטש נסך נפל
נפץ נצר נקב נקם נקף נשב נשך נתך נתן נתץ
נתק

14 נבע נגח נגע נדח נסע נפח נקע *)

15 אהב אהל — אחז — ארח — יאב — יהב יעד יעץ
יגע ידע יצע

§. 52.

1 תֹּאַר· מֹהַר סֹהַר צֹהַר שֹׁהַם·
דֹּחַן רֹחַב שֹׁחַד· נֹעַר פֹּעַל·
נֹכַח טֹפַח רֹקַח אֹרַח טֹרַח קֹרַח·

2 מֵזַח שֵׁמַע מֵצַח נֵצַח תֵּקַע יֵשַׁע תֵּשַׁע פֵּתַח

3 מָדַי מֹדַע הֵיכַל כֵּלַי כִּילַי אוּלַי
מֵצַר מוֹרַג מוֹרַד מוֹשַׁב יִשַׁי מָתַי

§. 53.

(שְׁוָא נַח ְ Sheva quiescens)

1 יַלְדָּה °) יַרְכָּה מַלְכָּה נַחְלָה עַוְלָה עַלְמָה
פַּחְדָּה פַּרְסָה רַעְמָה שַׁוְעָה שַׁלְוָה שַׂלְמָה

*) הערה. ויש חסירי פ"א נ"ון אשר בנין קל שלהם אינו נהוג כמו נגד נגן (רק נוגנים) נגר נגש וכו'.

°) הערה. אותיות בגדכפת עם דגש קל אחר שוא נח.

2 אַרְיֵה פַּרְעֹה אַרְבַּע מַרְפֵּא מַמְצִיא גַּלְגַּל פַּתְבַּג
3 אַפְסֵי גַּבְרֵי גַּפְנֵי דַּרְכֵּי
4 אָמַרְתְּ כָּנַרְתְּ גָּזַלְתְּ הָלַכְתְּ צָחַקְתְּ

§. 54.

ĕ

1 אֶל כֶּן גֶּשׁ פֶּן
2 חֵבֶל גֵּבֶל סֵבֶל עֵבֶר רֵבֶץ שֵׁבֶט שֵׁבֶר·
עֵגֶל חֵרֶק גֵּדֶר עֵדֶן עֵזֶר קֵדֶם· גֵּזֶר עֵזֶר
גֵּטֶל· זֵכֶר שֵׁכֶל· אֵלֶם הֵלֶךְ חֵלֶב חֵלֶף
חֵלֶק· עֵמֶק· אֵפֶר הֵפֶךְ חֵפֶץ חֵפֶר חֵפֶשׂ
סֵפֶל סֵפֶר עֵפֶר שֵׁפֶל· אֵצֶל חֵצֶן יֵצֶר
נֵצֶר עֵצֶב· חֵקֶר עֵקֶב עֵקֶר· חֵרֶם עֵרֶב
עֵרֶךְ· אֵשֶׁל חֵשֶׁב חֵשֶׁק פֵּשֶׁר· עֵשֶׂב· סֵתֶר
3 סֹבֶל רֹגֶז גֹּדֶל חֹדֶשׁ קֹדֶשׁ כֹּהֵן חֹזֶק
4 חֶבְרָה חֶדְוָה עֶגְלָה עֶרְיָה

§. 55.

חינוך

1 (§. 50, 3) חֹמֶר קטב קטן. גלם חלד. אמן אמץ אמר גמר
גמר דמן חמט חמץ חמר חמש עמק עמר קמץ

חמר. חנף ענג ענש. אסף בסר חסן חסר. אפל
אפן חפש כשר נפך עפל עפר. הצן חצן עצב
עצר קצר. בקר זקן נקף תקף. ארך חרב חרף כרש
ערם ערף צרך שרש תרן. אשר חשך ישב
משל עשק עשר. בשׂם. כחל.

2 (§. 50, 4) חברה חדוה חזקה חליה חלקה חמאה חמדה חמלה
הרפה עכרה עגלה עדנה עמדה עריה.

---

§. 56.

1 אָוֶן מָוֶת עָוֶל תָּוֶךְ בָּבֶל
2 מֹרֶךְ סֹלֶת אֹשֶׁת בֹּשֶׁת רֶשֶׁת קֶרֶת
מַשְׂכֹּרֶת תְּכֵלֶת תִּלְבֹּשֶׁת
3 אֶצְבַּע אֶסְלַח אֶפְחַד אֶלְדַּד
4 סַרְתֶּם סַרְתֶּן אֶתְכֶם אֶתְכֶן לָהֶם לָהֶן
בִּנְכֶם בִּנְכֶן
5 יֶשְׁנוֹ הֶבְלֵי חֶלְקִי עֶדְיוֹ עֶבְרוֹ
6 בַּרְזֶל כַּרְמֶל גַּרְזֶן

§. 57.

i ִ

1 אִם מִן עִם

2 אִמְרָה (אִמְרַת) בִּלְהָה גִּבְעָה דִּבְרָה זִלְפָּה

3 מִבְטָא מִקְרָא· מִחְיָה מִכְוָה מִכְלָה מִצְוָה מִסְפּוֹא

4 תִּגְרָה תִּכְלָה תִּקְוָה

5 הִגְלָה הִלְוָה הִרְבָּה

6 עִבְרִי בִּלְתִּי דִּגְלֵי יִתְרוֹ

§. 58.

ח י נ ו ך

1 (§. 56, 2) בריה. גורה. דמעה. זמרה וקנה. טבחה. יפעה יתרה. כברה כבשה כסלה. לבנה לויה לשכה. מנחה מצחה משחה. נקפה נשכה. סבלה. פטרה פרחה פשתה. צרעה. קנאה קריה. רבקה רגמה רכבה רצפה רקמה רשעה. שמצה שפעה שקמה שריה שבעה. שטנה שמחה שמלה שנאה. תפלה.

2 (§. 56, 3) מצפה מקוה מקשה מרמה משרה.

§. 59.

◌ָ ŏ

1 חָזְקָה*) חָכְמָה חָרְבָּה חָרְמָה עָצְמָה עָרְמָה
עָשְׁקָה קָרְחָה רָגְזָה שָׁמְרָה שָׁבְעָה
2 כָּל נָכְרִי**) חָפְשִׁי עָשְׁרוֹ מָשְׁחָה זָכְרִי
3 הָפְקַד הָשְׁחָתָה מָשְׁחָתָה

§. 60.

◌ֻ ŭ°)

1 חֻר חַרְחֻר חֻלְדָּה חֻמְלָה חֻפְשָׁה טֻמְאָה
2 הֻשְׁכַּב הֻשְׁלַךְ מֻשְׁלָכָה יֻשְׁלָכוּ

§. 61.

(דָּגֵשׁ חָזָק Dagesh forte.)

1 נִבֵּא מִלֵּא. צִוָּה קִוָּה אִנָּה כִּנָּה

*) הערה. שם נקבה, וכן שמרה הלים קמ"א, ג, ויתכן להיות צווי עם הא נוספת, אבל נבדל מפעל עבר, ראה § 78.
**) הערה. נסמך מן נכר חפש עשר וכו'.

°) ŭ in the word *full*.

נִסָּה צִפָּה קִצָּה חִקָּה נִקָּה *)

2 כְּבָה צְוָה גְּלָה כְּלָה זְכָה צְפָה

3 רַפְּא כַּבִּי גַּלּוּ כַּלֵּה זַכִּי צַפּוּ

4 דַּבֵּר כַּבֵּס כַּפֵּר קַדֶּשׁ-לִי

§. 62.

1 אָגַּשׁ תִּגַּע הַכֵּה יַשִּׁיא מַשֵּׁה הַטָּה
מְטָּה נִצּוּ מַכָּה מַצָּה מִטָּה מַשָּׂא
אַקּוֹ עַכּוֹ מַדַּע יְצַּע הְגַּר הְצַּב — שַׁתִּי נָתַנּוּ

2 אַיֵּה דַּלָּה — בִּזָּה שִׁשָּׁה — תְּלָה חֲפָּה

§. 63.

ח י נ ו ך

1 חַנָּה גנה כלה שמה דקה חדה עזה זכה רבה רכה

2 גִּזָּה דבה ומה חתה כפה מדה מלה נצה סבה רמה
רנה שרה

3 חֻקָּה סכה קבה תמה -- ענה

---

*) הערה. ויש עוד למעט מנחי ל"ה ונחי ל"א (§. 26, 27)
הבנין הכבד, ונמצא נִבָּא בקמץ.

§ 64.

1 שַׂגִּיא פַּנַּג שַׁדַּי — דַּכָּא חַטָּא קַנָּא
חַטָּאָה בַּקָּשָׁה — כִּסֵּא
2 גִּתִּי פִּתִּי קִצִּי עָזִּי
חִקִּי עֻזִּי עֻלִּי רַבִּי
3 מִפֹּה (מִן פֹּה) מִכָּל מִמְּךָ אַיֶּכָּה דַּיֶּךָ אַרְאֶךָּ

§ 65.

1 הַבַּד הַגַּג הַבָּא הַטַּל הַקַּל
2 וַיַּךְ וַיֵּט וַתֵּרָא וַנָּבֹא וַיֹּאמֶר — שֶׁלִּי שַׁלָּמָה
3 יְשַׁח תְּצַלֶּנָה יִתַּמּוּ

§ 66.

1 אַל נָא אַחַי תָּרֵעוּ	בראשית י״ט, ב.
2 לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה	במדבר כ״ב, ח.
3 וַיָּזַר אֶת הַגִּזָּה וַיָּמֶץ טַל	שופטים ו, ל״ח.
4 אֶת מִי רַצּוֹתִי וּמִיַּד מִי לָקַחְתִּי כֹפֶר	שמואל א י״ב, ג.
5 אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ	מלכים כ״ה, כ״ט.
6 הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי	ישעיה נ״א, ד.
7 כִּי תוֹרָה מֵאִתִּי תֵצֵא	שם

8 כִּי נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי	ירמי׳ ט״ו, י״ו.
9 כִּי אִם גָּלָה סוֹדוֹ	עמוס ג, ז.
10 שָׂנֵאתִי מָאַסְתִּי חַגֵּיכֶם	עמוס ה, כ״א.
11 עֻזִּי וּמָגִנִּי בוֹ בָטַח לִבִּי	תלים כ״ח, ז.
12 כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ	תלים ק״ג, י״ד.
13 אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי	משלי א, כ״ג.
14 מִי יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי	משלי כ, ט.
15 סוּרוּ סוּרוּ אַל תִּגָּעוּ כִּי נָצוּ גַּם נָעוּ	איכה ד, ט״ו.
16 וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא	אסתר ד, א.

§ 67.

(שְׁוָא נָע Shewa mobile.) ְ e

1 בְּטַח שְׁמַע שְׁאַל דְּרֹשׁ רְפָא מְצָא גְּלֵה
נְחֵה שְׁבָה קְחָה לְכוּ גְּשִׁי תְּנוּ
2 יְהִי יְחִי יְצַו – מְלֹא קְרוֹא

§ 68.

בְּרַח משח סלח קבע פגע נטע *)

*) הערה ראה § 49.

§ 69.

1 גְּבַר דְּבַשׁ סְחַר מְעַט סְאָה צְבָא

2 *) דְּבַר קְהַל לְבַב גְּדָל טְהָר נְאָם
דְּבָרִי שְׁאֵרוֹ יְמִינִי שְׂמֹאלוֹ גְּבוּלֵךְ

3 בְּרָכָה בְּרֵכָה גְּזֵלָה נְבֵלָה קְהִלָּה תְּפִלָּה
יְשׁוּעָה גְּדֻלָּה זְמוֹרָה

4 בְּכִי גְּדִי כְּלִי לְחִי מְרִי פְּרִי צְלִי
נְוֵה טְלֵה יְדֵי בְּנֵי פְּנֵי

§ 70.

1 בְּךָ בְּעַד כְּמוֹ כְּפִי לְאַט

2 וְאַל וְלֹא וְקַח וְשָׂא וְכִי וְגַן

§ 71.

ֲ — ă

1 חֲזַק עֲלֵה עֲנִי עֲשׂוּ אֲגַם הֲדַס

2 אֲבַק הֲדַר חֲלַל חֲצַר חֲתַן עֲפַר
חֲמַת עֲצַת עֲדַת

3 אֲרַמִּי הֲדָרַי אֲבָרַי חֲצֵרוֹ אֲצִילֵי חֲמִישִׁי
אֲבוֹתַי אֲדֹנַי אֲהוּבִי אֲחוּזֵי עֲבָדוֹ – אֲדֹמִי

*) הערה. סמוכים מנפרד דָּבָר לֵבָב וכו׳.

4 אֲנָקָה עֲרָבָה הֲרֵגָה חֲשֵׁכָה אֲשִׁישָׁה הֲרִיסָה
חֲלִיצָה אֲגוֹרָה עֲבוֹדָה חֲבוּרָה חֲמוּדָה
הֲדַסָּה אֲנִיָּה אֲפֻדָּה אֲחֻזָּה חֲנֻכָּה
אֲכָלְכֶם

5 אֲבִי אֲרִי חֲצִי עֲדִי חֲוֵה עֲלֵה *) עֲלֵי — חֲשַׁשׁ

6 אֲנִי (אֲנַחְנוּ) אֲשֶׁר עֲדֵי עֲלֵי אֲלֵיכֶם אֲלֵיהֶן

7 הַאַף הֲגַם הֲכִי הֲלֹא הַאַתָּה הֲשַׂמְתָּ

8 דָּאֲבָה צָהֲלוּ רָחֲקָה הִֽעֲכוּ גָּֽלְלוּ — וְזָהָב אֲרָרָה

---

§ 72.

ֱ ĕ

1 הֱיֵה אֱוִי **) עֱלִי אֱמֶת — אֱהִי °)

2 אֱמֹרִי אֱלִילֵי אֱגוֹזֵי אֱלֹהַי

---

§ 73.

ֳ ŏ

1 אֳנִי חֳלִי חֳרִי עֳבִי עֳנִי עֳפִי

2] צֳרִי רֳאִי — יְרַקְרַק קָדְקֳדוֹ וְצָעֳקִי וְסָעֳדִי]

---

*) הערה. בראשית ב׳ י״ב.
**) הערה. במדבר ל״א ח׳.
°) הערה. הושע י״ג י׳.

§ 74.

1 מְעַט צֳרִי וּמְעַט דְּבַשׁ	בראשית י"ג, י"א.
2 פְּנוּ לָכֶם צָפוֹנָה	דברים ב, ג.
3 מַדּוּעַ לֹא־בָא בֶן־יִשַׁי	שמואל א כ, כ"ב.
4 הֲלוֹא יָדַעְתָּ אִם לֹא שָׁמַעְתָּ	ישעיה מ, כ"ח.
5 בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ	ישעיה מ"א, ט.
6 בְּבֹא דְּבַר הַנָּבִיא יִוָּדַע הַנָּבִיא	ירמיה כ"ח, ט.
7 אַל־יַשִּׁיאוּ לָכֶם נְבִיאֵכֶם	ירמיה כ"ט, ח.
8 מִשְׁפַּט אֱמֶת שְׁפֹטוּ	זכריה ז, ט.
9 וְנָבִא לְבַב חָכְמָה	תהלים צ, י"ב.
10 וַיַּקְצִיפוּ עַל מֵי מְרִיבָה	תהלים ק"ו, ל"ב.
11 אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל	תהלים ק"ז, י.
12 שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ	משלי א, ח.
13 קְחוּ מוּסָרִי וְאַל כָּסֶף	משלי ח, י.
14 גְּדָל חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ	משלי י"ט, י"ט.
15 וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי	קהלת ב, ט"ו.
16 וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת כָּל עֲמָלִי	שם ב, י"ח.

§ 75.

1 *) אַרְצְךָ מַלְכְּכֶם נַפְשְׁכֶם בִּלְתְּךָ זִכְרְךָ צִדְקְךָ
חֶפְצְךָ חֶלְיְךָ עֶזְרְךָ לֶכְתְּךָ אָכְלְךָ גָּדְלְךָ שָׁמְרְךָ
שָׁכְבְּךָ קָדְשְׁכֶם קָצְרְכֶם · — יִרְמְיָה מָרְדְּכַי ·
עַשְׁתְּרוֹת מִשְׁפְּחוֹת
אִשְׁתְּךָ חוֹתַמְתְּךָ אִגַּרְתְּךָ תִּפְאַרְתְּךָ מֶמְשַׁלְתְּךָ
יַרְכְּתֵי
2 אֶזְכְּרָה תִּפְגְּעִי תִּשְׁמְעוּ יִשְׁכְּבוּ נִכְרְתָה נִלְכְּדָה
הִגְלְתָה הֶרְכְּבוּ יִכְתְּבֻנוּ יִשְׁמְרֵנוּ יְכַרְסְמֶנָּה —
יְחָנְךָ

§ 76.

1 **) חִתְּתוּ דַּבְּרוּ קַדְּשִׁי אֲזַמְּרָה יְדַבְּרוּ רִכְּכָה
תִּגְּשׁוּ תִּתְּנוּ נִצְּבָה יִקְּחוּ מְצַוְּךָ
2 אַפְּךָ טַפְּכֶם לְבַדְּךָ אִמְּךָ בִּתְּכֶם
חָקְּךָ עָזְּךָ כָּלְּכֶם רָבְּכֶם תָּמְּךָ
3 הַבְּחִירָה הַצְּעִירָה הַבְּכוֹרָה הַגְּדוֹלָה הַקְּטַנָּה
הַשְּׁמִינִי
וַתְּחַל וַיְּצַו (וַיְצַוּ) וַתְּלַמְּדוּ וַיְבַקְּשׁוּ
מִבְּלִי מִלְּבַד מִפְּנֵי הִנְּכֶם

*) הערה. שוא נע אחר שוא נח.
**) הערה. שוא נע באות דגושה.

§ 77.

(מֶתֶג Métheg.)

1 *)וּבְנֵי וּרְדוּ וּבְנֵה וּפְרוּ

2 הָיְתָה שָׁבְתָה כָּבְדָה יָכְלָה שָׁגְגָה רָדְפוּ קָרְבוּ
הָלְכוּ הָרְגוּ – גָּלְתָה הָמְתָה

§ 78.

חינוך

1 **)סבבה עגבה נדבה עזבה סחבה רחבה חטבה רטבה רכבה
שכבה גנבה חצבה עצבה קרבה נקבה רקבה ארבה ערבה
קרבה חשבה ישבה נשבה קשבה.

2 דלגה ארגה ערגה.

3 עבדה בגדה בדדה מרדה נדדה פחדה שחדה לכדה למדה
עמדה עקדה פקדה רקדה שקדה גרדה ירדה פרדה.

4 מלכה סמכה תמכה חנפה נסכה הפכה שפכה ארכה
ברכה דרכה ערכה חשכה משכה משחה נשכה חשכה.

5 נגפה נדפה ערפה רחפה חטפה נטפה עטפה דלפה חלפה
שלפה טנפה צנפה כספה קצפה וקפה נקפה תקפה חרפה
ערפה שרפה חשפה חתפה.

6 צמתה שפתה חרתה כרתה.

7 סבבו דלגו עבדו מלכו נגפו צמתו...

*) הערה. שוא נע אחר תנועה גדולה בלי נגינה.

**) הערה. בחרנו הפעלים (§ 50, 51) אשר לי הפעל שלהם מאותיות בגדכפת כדי שיראה ויתברר ההבדל בין הפעל ובין שם נקבה. וכן תבדל הנקבה בעבר מן הצווי עם ה"א נוספת (§ 59).

§ 79.

1 תֹּאמְרִי תֹּאבְדוּ יֹאכְלוּ
2 תֵּשְׁבִי תֵּצְאוּ יֵלְכוּ תִּירְשִׁי תִּירְאוּ יִישְׁנוּ
נוֹלְדָה נוֹסְדוּ תִּפָּקְדִי הִשָּׁמְרוּ תִּוָּסְרִי
יִוָּרְשׁוּ תִּוָּלְדוּ
הוּטְבָה הוּצְקָה הוּנְקוּ תּוּקְרִי יוּרְקוּ
הוּקְמָה הוּקְמוּ תּוּסְרִי יוּסְרוּ תּוּסְרוּ
3 כּוֹנְנָה רוֹמְמוּ תְּעוֹרְרוּ יְרוֹצְצוּ תְּפוֹצְצִי
4 חוֹנְנָה חוֹקְקָה תְּהוֹתְתוּ תְּסוֹבְבוּ יְבוֹקְקוּ
5 אֲבָרְכָה וּנְרוֹמְמָה יְסוֹבְבֶנְהוּ

§ 80.

1 רוֹכְבֵי יוֹשְׁבֵי חוֹגְגֵי חוֹזְךָ עוֹלְמֵי כּוֹכְבֵי
2 דָּתְךָ יָדְךָ גֵּרְכֶם מֵתְךָ כִּיסְךָ עֶרְכֶם
מוֹתְךָ הוֹדְךָ סוֹדְכֶם נֹאדְךָ טוּבְךָ סוּסְךָ
3 דְּבָרְךָ *) זְקֵנְךָ שְׁאֵרְךָ יְמִינְךָ שְׁשׁוֹנְכֶם
שְׂמֹאלְךָ גְּבוּלְךָ
4 פָּרָשְׁךָ כִּנּוֹרְךָ מַלְבּוּשְׁךָ
5 צִדְקָתְךָ נִבְלָתְךָ קְהִלָּתְךָ גְּאֻלָּתְךָ גְּדֻלָּתְךָ
עֲדָתְךָ שְׁנָתְךָ דְּמוּתְךָ

*) הערה. ראה § 69

אִמְרָתְךָ חֶרְפָּתְךָ חֶבְרָתְךָ שַׁלְוָתְךָ *) יַלְדָּתְךָ
שִׂמְחָתְךָ חָכְמָתְךָ עָרְמָתְךָ
תּוֹרָתְךָ גַּנָּתְךָ מִדָּתְךָ חֻקָּתְךָ חַטָּאתְךָ
בַּקָּשָׁתְךָ אַזְכָּרָתְךָ צֵאתְךָ

§ 81.

(פַּתַח גְּנוּבָה Pathah furtiv.)

1 רֵיחַ רֵעַ, גִּיחַ פִּיחַ שִׂיחַ, כֹּחַ מֹחַ נֹחַ קוֹעַ,
2 שָׁחוֹחַ שְׁמֹחַ, שׁוֹחַ גּוֹחַ טוֹחַ לוּחַ נוּחַ רוּחַ
לוּעַ נוּעַ שַׁבֵּחַ הִשְׂגִּיחַ הִשְׁתַּבֵּחַ נִיחֹחַ
אָנוּחַ תָּרִיחַ יָפֵחַ יָפִיחַ יַגִּיעַ הוֹכִיחַ הוֹפִיעַ
3 פִּקֵּחַ פֹּרֵחַ פּוֹתֵחַ צֹרֵחַ רוֹקֵחַ שֹׁבֵחַ
בּוֹקֵעַ יוֹרֵעַ צוֹלֵעַ קוֹלֵעַ שׁוֹמֵעַ
4 פָּקוּחַ פָּתוּחַ צָבוּעַ — שָׁבוּעַ
5 יָרֵחַ צָלֵחַ שָׂמֵחַ יָגֵעַ
6 גָּבִיעַ רָקִיעַ מָשִׁיחַ סְפִיחַ גֹּבֵחַ קֵרֵחַ תַּפּוּחַ
7 מָנוֹחַ מִשְׁלֹחַ, מַרְגֵּעַ מַלְקוֹחַ
8 מְנַצֵּחַ — מַצְלִיחַ מַשְׁבִּיחַ מַטְבֵּחַ מַפְתֵּחַ מַרְוֵחַ
9 צְפַרְדֵּעַ יְהוֹשֻׁעַ אֶזְרֹעַ

*) ראה § 53, 54[4], 57, 59

§ 82.

חינוך

1 בוטח בורח .... (§. 51,[8])

2 טובע קובע .... (§. 51,[16])

§ 83.

1	קַח את אִשְׁתְּךָ	בראשית י"ט, ט"ו.
2	אָחִי יְהִי לְךָ אשר־לָךְ	שם ל"ג, ט.
3	וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אל תִּרְגְּזוּ בַּדָּרֶךְ	שם מ"ה, כ"ד.
4	מְחֵנִי נא מִסִּפְרְךָ	שמות ל"ב, ל"ב.
5	לא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ	שם ה, ח.
6	לכוּ אל אַרְצְכֶם	במדבר כ"ב, י"ג.
7	לא תאכְלוּ כל־נְבֵלָה	שם י"ד, כ"א.
8	וכל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרְחוּ	ירמיה נ"ב, ז
9	וְנַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם לא תִסְפְּדוּ ולא תִבְכּוּ	יחזקאל כ"ד. כ"ג.
10	אל בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי	תהלים ל"ח, ב.
11	אל תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק	שם ס"ב, י"א.
12	לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לי	שם פ"א, י"ד.
13	נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בו	שם קי"ח, כ"ד.
14	סמר מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי	שם קי"ט, ק"כ.

15 שִׁבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ — שם קי"ט, קס"ו.

16 הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי יֹשֶׁר — משלי ד, י"א.

17 וְלַצְתָּ לְבַדְּךָ תִשָּׂא — שם ט, י"ב.

18 מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא נִצְפְּנוּ — איוב כ"ד א.

19 שלח לַחְמְךָ על פני הַמָּיִם — קהלת י"א, ט.

פרק ד'.

§ 84.

הּ (מַפִּיק Mappik)

1 בָּהּ לָהּ יָהּ אֲהָהּ

2 דָּמָהּ גִּילָהּ יָדָהּ קוֹמָהּ שָׂרָהּ

[דָּמָה גִּילָה יָדָה קוֹמָה שָׂרָה]

3 גָּבַהּ נָגַהּ כָּמַהּ תָּמַהּ תֵּלַהּ

נֹגַהּ יַגְבִּיהַּ אֱלוֹהַּ

---

§ 85.

1 אָב אָח גָּג גָּד דָּג דָּם חָח יָם

2 גָּז דָּן זָן צָץ קָט רָץ שָׁת שָׂשׂ

3 זָךְ חָם עָב עָז צָר רָם תָּם

4 אָז אָן בָּךְ בָּם מָן שָׁם

§ 86.

חִינוּךְ

1 אב אח גג גד דג דם דת חג חח כר יד ים יע
בן סם עם עש פו צב צו קו

§ 87.

1 אֵד אֵל אֵם אֵשׁ בֵּל בֵּן גֵּו חֵיק חֵיל רֵיק
2 אֵין אֵת בֵּין הֵם הֵן בֵּן

§ 88.

חִינוּךְ

אד אל אם אש בן גו גז גר הד זר חק חל חד חן
חץ יש כם לב ליל מת נד נם נץ נר עד עז עט עץ
עת צל קץ רק שם שן שש

§ 89.

1 אִישׁ גִּיד גִּיל גִּיר דִּין הִין זוֹ — בִּין הִים לִין

§ 90.

ח י נ ו ך

איש גיד גיר גיל דין הין זיו זיז חיל חין חיש טיט כיד
כים מין מיץ ניב נין ניר סיג סיר עיר פיד פיק ציץ
ציר קיר ריב ריר ריק שיר שית שיג שיד

§ 91.

1 אוב אור אות גוי חוב יום כל לג נאד
צאן ראש
2 בוש מוט מות שוך שוש — דם תום, טוב
3 הוי זאת כל עוד עד תוך תך

§ 92.

ח י נ ו ך

1 אוב און אור אות בור בוץ גוב גוי גר דב דוב דד
דוד דר דור הוה הין הר הור הב חוב חול חף חוף
חור חם חק חר יום כום כר לג לוט לט מץ מוץ
נוד נוף סוד סוף עוף עור עז על פול צום צוק צור
צר קול קוף קוץ קר רב רק רוב שד שוק שור שר
תף תור.

2 *) אור בוז בוש זוב זור חוג חום חוס מוט מות ניר
נום פור צוד צום קור שוב שוט שות שום **) שוש.

§ 93.

1 אוּר בּוּל גּוּף לוּן סוּג שׁוּר
2 חוּר זוּר מוּת סוּךְ סוּר עוּף קוּם רוּם
3 חוּץ מוּל.

§ 94.

חינוך

אור בוז בול בוץ גוף גוש דור חוט חור טוב טור כור
לוז לול מום נוב סוס סוף פיך פור צוף צור שוק שום
שור.

---

*) הערה. בחרנו השרשים מנחי ע"ו אשר מקור נפרד שלהם נתברר) וניקודו בתנ"ך או מניקוד העתיד (כמו חום), וקצתם ינוקדו במלאפם (§ 93), ואחרים יש לנקד בחירק לפי שם הפעולה (ויקראו ג"כ נחי ע"י) כמו בין גיל זיד חיש ניב ניר ציץ קיץ ריב ריק ריר שיר שית), ומנחי ע"ו אשר אין להם בנין קל במקרא כמו נוף נוץ נור סות עוב קון (קין?) ולמלאות החסרון נתן פה מקום לנשארים: אוץ בוס גור דור זוד חול (במלאפם?) לון לוץ לוש מוג מול נום פוג צור קוט קוץ (בחולם?) רוד רוץ (במלאפם?) רוש (ריש?) שוף שור תור ויש משותפים: דון (דין) דוש חול חוש לון מוש שום שוש.

**) בסמיכות שום אבן (חגי ב, י"ח).

§ 95.

1	הֲיֵשׁ לָכֶם אב או אח	בראשיה מ״ד, י״ט.
2	גם בן וָאח אין לו ואין קץ לכל עֲמָלוֹ	קהלת ד, ה.
3	בֶּן איש גר עֲמָלֵקִי אנכי	שמואל ב א, י״ג.
4	ומיץ אַף יוֹצִיא דם	משלי ל, ל״ג.
5	הוי רב את יֹצְרוֹ	ישעיה מ״ה, ט.
6	לֹא יִקְרַב איש זר	במדבר י״ז, ה.
7	שם שָׂם לוֹ חק	שמות ט״ו, כ״ה.
8	טוּב הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ	ישעיה א, י״ט.
9	יום ליום יַבִּיעַ אֹמֶר	תהלים י״ט, ג.
10	כי יד על כס יָהּ	שמות י״ז, י״ו.
11	וְשֵׁבֶט לְגֵו חֲסַר לב	משלי י, י״ג.
12	מום בם לא יֵרָצוּ לכם	ויקרא כ״ב, כ״ה.
13	וְשִׂים אתו על נס	במדבר כ״א, ט.
14	סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם	שמות ט״ו, א.
15	עִיר עָז לָנוּ	ישעיה כ״ו, א.
16	אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה	דברי הימים כ״ט, ב.
17	כי צל יָמֵינוּ עֲלֵי אָרֶץ	איוב ח, ט.
18	קול שוט	נחום ג, ב.
19	והבר רק	בראשיה ל״ז, כ״ד.

20 לך שוב לְדַרְכְּךָ — מלכים א י"ט, ט"ו.

21 כי שִׂיחַ וכי שִׂיג לו — מלכים א י"ח, כ"ז.

22 עד תֹּם כָּל הדור — במדבר ל"ב, י"ג.

§ 96.

דע בני כי רק אל אחד יש, הוא אב לכל אב ואם ובן או בת דוד ואח וכל איש, הוא שׂם רוח בתוך כל גוף חי, אך בכח אל אתה פה, וכך לב ראש אף פה חיך שן יד וכף. זכר ברי דבר חכם לב. אם אין אני לי מי לי. סוף כל איש למות. אין סוס בלי מום.

§ 97.

1 כָּבֵד*) יָכוֹל פְּקֹד פְּקֹדְנָה אֶפְקֹד תִּפְקֹד יִפְקֹד
2 הִפָּקֵד הִפָּקֵדְנָה אֶפָּקֵד תִּפָּקֵד תִּפָּקֵדְנָה
3 פַּקֵּד פַּקֵּד פַּקֵּדְנָה אֲפַקֵּד תְּפַקֵּדְנָה
4 הַפְקִיד הַפְקֵד הַפְקֵדְנָה יַפְקִיד תַּפְקֵדְנָה
5 פָּקוֹד פֹּקֵד פָּקוּד הִפָּקֵד נִפְקָד (נֶחְמָד)
פַּקֵּד מְפַקֵּד מְפֻקָּד
הַפְקִיד מַפְקִיד מָפְקָד

*) עבר, הבינוני יבא למטה § 108

§ 98.

1 סְבָךְ שְׂאָר זְמָן זְמַנִּים רָאשׁ
2 זְאֵב זְאֵבִים יְלֵל רְאֵם
3 כְּסִיל כְּפִיר אֱוִיל
4 יְאֹר רְחֹב רְחֹבוֹת חֲמוֹר שְׂמֹאל יְסוֹד לְאֹם
5 גְּבוּל גְּמוּל

§ 99.

חינוך

1 (§. 99,[3]) אויל*) אליל דביר מחיר מעיל נציב
2 (§. 99,[4]) אנוש בכור ברוש הגור חלום כפור עבות צרור שאול שרוך
3 (§. 99,[5]) גדוד זבוב זבול כרוב לבוש רכוש.

§ 100.

1 אֲבִיר אַדִּיר – עָרִיץ סָרִיגִים שָׁלִישׁ
2 אַלּוּף חַנּוּן עַמּוּד עַתּוּדִים שַׁכּוּל – חָרוּץ פָּארוּר
3 אִכָּר גִּבּוֹר יִלּוֹד כִּנּוֹר כִּנּוֹרוֹת קִפּוֹד צִפֹּר

*) הערה. ילמוד התלמיד לקרוא החטופים באותיות הגרון אהחע.

§ 101.

ח י נ ו ך

אביר אדיר אמיץ ספיר צדיק תנין

§ 102.

1 אַיִל גַּנָּב דַּוָּי דַּיָּן טַבָּח קַלָּע סַבָּל קַשָּׁת שַׁבָּת
שַׁבָּתוֹת — צַוָּאר

2 דּוֹנָג חוֹתָם כּוֹכָב עוֹלָם שׁוֹלָל

3 אוֹצָר אוֹצָרוֹת, גּוֹרָל גּוֹרָלוֹת, שׁוֹפָר שׁוֹפָרוֹת

§ 103.

1 °)אֹיֵב אֹיְבִים, בֹּגֵד חֹתֵן יֹבֵל יֹנֵק

2 אֹהֵב אֹהֲבִים, גֹּאֵל כֹּהֵן סֹחֵר פֹּעֵל

3 אִלֵּם אִלְּמִים, עִוֵּר עִקֵּשׁ פִּקֵּחַ — חֵרֵשׁ

§ 104.

ח י נ ו ך

(§ 103,[1]) יצר ישב כוב משל נגש ספד ערב צרר רכב
שמר שפט שרק °)

°) הערה ועוד כל בינוני פעל משלמים ועל דרך השלמים § 50.

§ 105.

1 חָרוּץ חֲרוּצִים, נָחוּשׁ נְחוּשִׁים, עָרוּם עָשׂוּי שָׁנוּן

2 אֵזוֹב (אֲזוֹבֵי) אֵזוֹר — אֵמוּן אֱמוּנִים, אֵבוּס אֲבוּסִים

§ 106.

1 אָפִיק אֲפִיקִים, גָּלִיל גְּלִילִים, פְּנִינִים — סָבִיב — קָצִין

2 גָּחוֹן, לָשׁוֹן לְשֹׁנוֹת, אָדוֹן אֲדֹנִים אֲדֹנָי°), נָקֹד נְקֻדִּים, אָדֹם אֲדֻמִּים, שָׁלֹשׁ

§ 107.

ח י נ ו ך

1 אסיר בציר חליל חסיד חציר חריש ימין נתיב נגיד סדין סרים עסים עשיר פקיד קדים קציר רביה שמיר שׂעיר

2 אתון (אתונות) כבוד עשור צפון קדוש קטון שלום

°) יְהֹוָה, יְיָ

§ 108.

1 אָשָׁם (אֲשַׁם) אֲשָׁמִים, בָּרָק בְּרָקִים, דָּגָן, זָנָב
זְנָבוֹת זַנְבוֹת, עָפָר עַפְרוֹת, גָּמָל גְּמַלִּים, עָנָו
2 אָשֵׁם אֲשֵׁמִים, דָּשֵׁן דְּשֵׁנִים, שָׁלֵו חָמֵשׁ —
[חָלָב חֲלֵב]
3 חֵמָר, לֵבָב לְבָבוֹת, גֵּבָר עֵנָב עֵשָׂו שֵׂעָר שֵׁכָר
4 עֵינָיו אַשְׁרָיו אֵלָיו עָלָיו דְּבָרָיו אֲחוֹתָיו אָבִיו
אָחִיו
5 יָדַי אֵלַי עָלַי

§ 109.

חינוך

1 (§ 108,[1]) אבק אדם אטד בקר ברק בשר גום דבר הדר
זהב זכר זנב זקן חגב הכם חלק חמס חתן ירק כוב
כנף מחר מטר משל נבל נהר נחש נקם סכל עמל
ענן עשן קהל רעב שלל שבע שטן שכר שרף
2 (§ 108,[2]) הצר (חצרות) יתד (יתדות) נמר רחל שכן — דבק
חסר ככד לבש עמל עצל קצר קרב שלו שקד שמן שפל

§ 110.

1 אַכְזָר אַרְגָּז אַרְגֹּב אַרְמוֹן אֶקְדָּח אֶשְׁכֹּל אֶתְנָן
אוֹפָן (אוֹפַנִּים) אֵיתָן

2 יְכוֹל יְקוּם יִצְהָר יִצְחָק

§ 111.

1 מִבְחָר (מִבְחַר מִבְחָרִים מִבְחֲרֵי) מִבְצָר מִדְרָךְ
מִדְרָשׁ

2 מֶחְקָר מֶרְחָב מֶרְחָק (מֶרְחַקִּים) מֶרְכָּב מֶרְקָח

3 מַחְשָׁךְ (מַחֲשַׁכִּים) מַלְאָךְ מַלְמָד מַעְבָּד מַעְגָּל
מַעְיָן מַשְׁאָב

4 מַבָּט מַצָּב מַתָּן מַדָּע – מוֹדָע מוֹשָׁב מֵיטָב
מוּסָר

§ 112.

(§ 110,[1]) מבחר מבטח מבצר מזרח מגדל מגרש מדבר
מדין מדרך מדרש מזער מזרח מזרק מכמר מכתב
מכתם ממכר ממסך ממשל מנעל מסחר מסעד
מספר מסתר מפגע מפלט מפעל מפקד מפרץ
מפרש מפתן מצעד מצער מקדש מקטר מקלט
מרמס מרפש משבר משחת משטח משכב משכן

משלח משמן משמע משמר משען משפט משקל
משגב משחק משפחת

§ 113.

1 מִסְכֵּן מִסְפֵּר – מַזְלֵג מַחְצֵב מַכְתֵּשׁ מַלְבֵּן מַמְזֵר
מַסְגֵּר מַעְדֵּר מַצְרֵף מַרְבֵּץ מַרְבֵּק מַשְׁעֵן מַשְׁבֵּר
— מוֹפֵת מוֹקֵשׁ מוֹעֵד — מָגֵן מָגִנִּים
2 מַכְבִּיר מַשְׁחִית מַשְׂכִּיל מַצִּיל מֵבִין מֵסֵב מֵרָע
מְבַקֵּשׁ מְשָׁרֵת מְחָרֵף
3 מַטְמוֹן מַכְאוֹב מַלְקוֹשׁ מִזְמוֹר מִכְשׁוֹל מִשְׁעוֹל
מִישׁוֹר מָעֹז – מְאוֹד – מַנְעוּל מַבּוּל
4 מָאוֹר מָחוֹל מָכוֹן מָלוֹן מָעוֹג מָקוֹם
מָקוֹר מָרוֹם
5 מָגוֹר (מְגוּרִים) מָדוֹן מָנוֹס (מְנוּסִי) מָצוֹר
6 תּוֹלָע תּוֹשָׁב תְּהוֹם תֵּבֵל תַּלְמִיד תֵּימָן
תִּירוֹשׁ תַּחְמָס

§ 114.

1 סוֹרֵר עוֹלָל רוֹמָם אֻמְלָל
2 אַלְמָן קִנְיָן קָרְבָּן שֻׁלְחָן שׁוֹשָׁן לִוְיָתָן
אַרְגָּמָן
3 גָּאוֹן (גְּאוֹנִי) יָגוֹן לָצוֹן רָצוֹן שָׁאוֹן שָׂשׂוֹן

4 אָסוֹן (אֲסוֹנִי) אָרוֹן הָמוֹן חָזוֹן עָוֹן
5 זִכָּרוֹן חִזָּיוֹן עִוָּרוֹן עִצָּבוֹן פִּקָּדוֹן קִנָּמוֹן
שִׁבָּרוֹן
6 עֵרָבוֹן קִיקָיוֹן יִתְרוֹן שִׁרְיוֹן אֶבְיוֹן הֶגְיוֹן חֶבְרוֹן
רְעָבוֹן אֲבַדּוֹן עֲקַלָּתוֹן
7 רִמּוֹן אִישׁוֹן כִּידוֹן אַלְיוֹן חַלּוֹן אֵלוֹן
8 רִאשׁוֹן תִּיכוֹן עֶלְיוֹן תַּחְתּוֹן

§ 115.

1 חַרְטֹם (חַרְטֻמִּים) כַּרְכֹּב כַּרְכֹּם קַרְדֹּם שַׁרְבִיט
קָדְקֹד פְּתַלְתֹּל
2 עַכְבָּר עַקְרָב עֲרָפֶל עֲטַלֵּף
3 שָׁוְא חֵטְא (חֲטָאִים) נֵרְדְּ קֹשְׁטְ —
וַיֵּבְךְּ וַיֵּשְׁתְּ.

§ 116.

1 אִמּוֹת אָחוֹת בָּנוֹת
2 גְּלוֹת צְאֵת שְׂאֵת הִשָּׁנוֹת הַכּוֹת הַרְבּוֹת
3 מַשְׂאֵת — שְׁבִית — חֲנִית מַרְבִּית מַשְׂכִּית —
גָּפְרִית — חַטָּאת
4 זֹאת נְבֹאת — דְּמוּת לְזוּת פְּדוּת רְעוּת שְׁבוּת

גְּאוּת עֵדוּת גָּלוּת

5 יַלְדוּת עַצְלוּת סִכְלוּת רִפְאוּת אֱיָלוּת מַלְכוּת

6 מַמְלָכוּת תַּבְנִית תַּכְלִית תַּרְבּוּת

7 בְּכֹרוֹת מַרְגְּלוֹת מְתַלְּעוֹת מַלְתָּעוֹת

תַּהְפֻּכוֹת תּוֹצָאוֹת עַשְׁתָּרוֹת

פ ר ק ה

§ 117.

ה־

1 אֶגְלֶה תִּגְלֶה יִגְלֶה, אֶפְתֶּה תִּפְתֶּה יִפְתֶּה

אֲקַוֶּה תְּקַוֶּה יְקַוֶּה, אֲפַנֶּה תְּפַנֶּה יְפַנֶּה

אַקְשֶׁה תַּקְשֶׁה יַקְשֶׁה, אֶפְדֶּה תִּפְדֶּה יִפְדֶּה

2 אֹבֶה תֹּאבֶה יֹאבֶה, אַכֶּה תַּכֶּה יַכֶּה

אוֹרֶה תּוֹרֶה יוֹרֶה אוֹדֶה תּוֹדֶה יוֹדֶה

§ 118.

1 אִפֶּה הֹזֶה יוֹרֶה לֹוֶה מֹשֶׁה צֹפֶה רֹעֶה קוֹרֶה

2 מְכַסֶּה מְגַלֶּה
3 מַרְאֶה מַטֶּה מוֹרֶה
4 מַרְוֶה מַטְוֶה מַסְוֶה מַחְסֶה מַשְׁקֶה

§ 119.

חינוך

1 ראה (ראה) קוה לוה בוה חזה דחה מחה נטה עטה
בכה גלה עלה בנה פנה שנה חסה רעה תעה אפה
צפה פצה רצה ירה עשה פשה חתה שתה
2 מקוה מכסה מגלה מפנה משנה מצפה מרצה

§ 120.

1 מִשְׁגֶּה מִקְוֶה מִקְנֶה מִשְׁנֶה מִרְעֶה
2 חָזֶה טָלֶה נָוֶה מָנֶה עָלֶה קָנֶה קָצֶה שָׂדֶה
3 דָּוֶה יָפֶה רָבֶה רָפֶה קָשֶׁה שָׁוֶה

§ 121.

חינוך

מצפה מורה מכרה מקרה מקשה משתה

§ 122.

1 אַרְבֶּה לִבְנֶה תָּפְתֶּה עֶלְפֶּה — נָאוֶה —
גַּאֶה נֵכֶה

2 זֶה וָזֶה כָּזֶה מִזֶּה · פֶּה שֶׂה

3 בְּכִי דְּחִי כְּלִי לְחִי מְרִי פְּרִי פְּתִי
צְבִי קְרִי שְׁבִי שְׁפִי

§ 123.

1 בֶּרֶךְ (בִּרְכַּיִם בִּרְכֵּי) · הֶבֶל (הֶבְלֵי הֲבָלִים)
כֶּלֶב (כַּלְבִּי כְּלָבִים כַּלְבֵי) · עֶבֶד (עֲבָדִים
עַבְדִּי עַבְדֵי)

2 בְּכֶה הֶגֶה כֶּסֶה — דֶּלֶת קֶסֶת קֶשֶׁת
זֶפֶת זֶרֶת (= וֶעֶרֶת) שֶׁבֶת גֶּשֶׁת רֶשֶׁת קֶרֶת

3 מֶכֶס לֶבֶת מֶמֶר תֶּבֶל תֶּבֶן תֶּמֶס

§ 124.

חינוך

אלף אמש אפס ארב ארג ארז ארץ. בגד בדק בטן
בצל ברך בתרי. גבר גדר גזר גלד גפן גרש גשם. דבק
דבר דגל דרך דשן. הבל הפך הרג הרס. זבר זמר
זפת זרם. חבל חבר חדר חלב חלד חמד חמר חסד

חרב חרט חרם חרש טרם טרף. ילד ילק יפת יקב ירח
ירק יתר. כבל כבש כלב כסל כסף כסת כפל
כפן כפר כרם כשׂב כשף כתר. לחם לכד לקט לשם.
מגד מזג מכר מלך מסך מרד משך משק מתג מתק.
נבל נגב נגד נגף נדר נזם נזק נכד נכם נסך נפץ נפש
נקב נשך נשף נתק נתר. סדר סכל סלף סמל.
עבד עדן עכם עלם עצב עצם עצר ערב ערשׂ עשת עשׂר
פטר פלג פלך פלס פסל פרט פרך פרס פרק פרש פתן.
צדק צלם צמד. קבר קדם קטב קלס קסם קצב קצף
קרב קרן קרס קרץ קרש קשב קשר. רגל רגש רחם
רכב רכש רמס רמשׂ רסן רפש רשף. שבט שבר שטף
שלג שמן שמץ שמש שפך שפר שצף שקט שקל שקף
שקץ שקר שרץ שׂכל שׂבר שׂרד. תלם.

§ 125.

1 בֶּטַח גֶּבַע נֶגַע פֶּצַע צֶלַע

§ 126.

ח י נ ו ך

אפע בטח בקע גבע גזע דמע זבח זרע טבח טפח ישע
כלח לקח מלח נגע נטע נצח סלע סרח פגע פלח פסח
פצע פרח פרע פשע פתח פתע צבע צלע צמח צפע קלע

קמח קצח קרח רבע רגע רוח רצח רקח רשע שבע שלח
שמע שסע שפע תשע

§ 127.

1 טַעַם · · · נַחַת תַּעַר

§ 128.

הינוך

בעל בער געש ועם ועי ועק טעם יחד יען יער כחש
כעם כעש להב להג להט לחש לעג מחק נוחה נחש נעל
סחר סער פחד פחז פחת פעם צחר צעד רהב רהט רחם
רחק רעז רעם רעש שחל שחף שחץ שחק שחר שתת
שער שער תחש תחת

§ 129.

אֶ

1 גֶּבֶא דֶּשֶׁא כֶּלֶא כֶּסֶא פֶּלֶא פֶּרֶא
2 גֹּמֶא סֹבֶא

§ 130.

1 גְּבֶרֶת – יוֹלֶדֶת חֹתֶנֶת קֹהֶלֶת עוֹפֶרֶת כֹּתֶרֶת
2 אֹגֶרֶת אִוֶּלֶת קַשֶּׁבֶת עַצֶּבֶת אַיֶּלֶת יַבֶּשֶׁת
3 מִסְגֶּרֶת מִרְכֶּבֶת מַמְשֶׁלֶת מַחְבֶּרֶת מַלְכֹּדֶת
מוֹלֶדֶת מֵינֶקֶת מַפֶּלֶת
4 תִּנְשֶׁמֶת תִּפְאֶרֶת תִּפְלֶצֶת שַׁלְהֶבֶת
5 טַבַּעַת צַפַּחַת קַדַּחַת צָרַעַת מִשְׁלַחַת
תּוֹכַחַת תּוֹלַעַת אַמְתַּחַת

---

§ 131.

1 אַיִל אַיִן חַיִל תַּיִשׁ

---

§ 132.

ח י נ ו ך

איל אין בית דיש זית חיל יין ליל עין עיר ציד שית
תיש

---

§ 133.

מַיִם שָׁמַיִם שְׁנַיִם שְׁתַּיִם מָאתַיִם עֵינַיִם
אַפַּיִם יָדַיִם רַגְלַיִם עַרְבַּיִם נַעֲלַיִם כְּנָפַיִם
חֲלָצַיִם בִּרְכַּיִם אָבְנַיִם
אָזְנַיִם. מָתְנַיִם צָהֳרַיִם מֹאזְנַיִם מֶלְקָחַיִם
עַפְעַפַּיִם

§ 134.

1 דְּבָרְךָ קְטַלַנִי בְּהִתְהַלֶּכְךָ הָרָה כַּרְמֶלָה
מִדְבָּרָה

§ 135. (°

1 מַלְבֵּי רִכְבֵי נַעֲרֵי אָהֳלֵי
2 מַעֲשֶׂה מַחֲנֶה מַחְסֶה מַעֲלֶה
מַאֲכָל מַאֲכָלוֹת מַעֲבָר מַאֲבוּס מַחֲשַׁבִּים
מַחֲשָׁבָה מַעֲרָכָה מָחֳרָת אַחֲרִית
אַחֲרוֹן רַעֲנָן רַעֲנַנִּים תַּחֲנוּנִים
3 יֶאֱסֹור יַעֲקֹב נֶהֱרָג נֶעֶמְדָה הֶחֱרִיד
תֶּחֱזְקִי תַּעֲבִיר הָעֳמַד יָחֳרַם הָעָמְדָה

°) הערה. תנועה קלה.

§ 136.

בְּדְבִיר בְּדְבַר י״י כִּכְתוֹב לְקְבֹר לִבְנִי
בַּהֲמוֹן בַּעֲבוּר בָּחֳרִי כַּאֲרִי לָחֳלִי וֶעֱזוּז

§ 137. (*

הַלְלוּ הַלֲלוּיָה הַרְרֵי הִנְנִי עַנְנִי
רִבְבוֹת חִקְקֵי

§ 138. (°

הַהוֹד הֶחָכָם אֶחָד אַחַר אַחִים פַּחִים
בַּחוּרִים רַחוּם שַׁחֶפֶת מִבְטַחִים
מִהַר יַחֵד

§ 139.

שָׁמַּעַתְּ שָׁכַּחַתְּ – נָתַתְּ אַתְּ

*) הערה. שוא נע לפני אותיות דומות.
°) הערה. דגש בלתי נשלם לפני ח״ת וה״א.

§ 140.

אֲגַפִּים אֲסַמִּים בָּטְנִים בִּכּוּרִים גִּלּוּלִים זְקוּנִים
חַיִּים כִּפּוּרִים מַטְעַמִּים מַכְלֻלִים מַעֲמַקִּים
מַרְבַדִּים מְתִים נִחוּמִים נְעוּרִים עִוְעִים פָּנִים
פִּקּוּדִים רִבֵּעִים רְהָטִים רַחֲמִים רְפָאִים שִׁלֵּשִׁים
שִׁמֻּרִים שַׁעֲשׁוּעִים שְׁקָמִים תְּאוֹמִים תּוֹאֲמִים
תְּהִלִּים

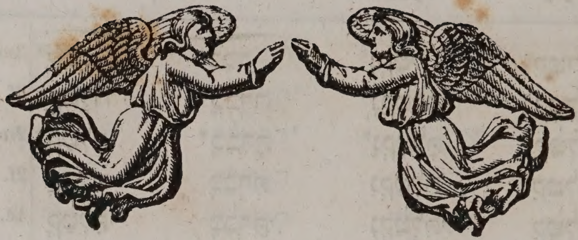

חלק שני

וּבָאֵר עַל הַלֻּחוֹת לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא בוֹ
(חבקוק ב׳ ב׳)

פרק ו׳

כָּל הַמִּלּוֹת הָעִבְרִיּוֹת יֵחָלְקוּ אֶל שָׁלֹשׁ מַחְלְקוֹת

א) שֵׁם

ב) פֹּעַל

ג) מִלָּה

§ 141.

פְּעָלִים שְׁלֵמִים

		קל		נפעל	פיעל
עָבָר sing.	3m.	*קָטַל	*כָּבֵד	*נִקְטַל	*קִטֵּל
	3f.	*קָֽטְלָה	*כָּֽבְדָה	*נִקְטְלָה	*קִטְּלָה
	2m.	*קָטַלְתָּ	*כָּבַדְתָּ	*נִקְטַלְתָּ	*קִטַּלְתָּ
	2f.	קָטַלְתְּ	כָּבַדְתְּ	נִקְטַלְתְּ	קִטַּלְתְּ
	1c.	קָטַלְתִּי	כָּבַדְתִּי	נִקְטַלְתִּי	קִטַּלְתִּי
pl.	3c.	קָֽטְלוּ	כָּֽבְדוּ	נִקְטְלוּ	קִטְּלוּ
	2m.	*קְטַלְתֶּם	כְּבַדְתֶּם	נִקְטַלְתֶּם	קִטַּלְתֶּם
	2f.	*קְטַלְתֶּן	כְּבַדְתֶּן	נִקְטַלְתֶּן	קִטַּלְתֶּן
	1c.	קָטַלְנוּ	כָּבַדְנוּ	נִקְטַלְנוּ	קִטַּלְנוּ
עָתִיד sing.	3m.	*יִקְטֹל	*יִכְבַּד	*יִקָּטֵל	*יְקַטֵּל
	3f.	תִּקְטֹל	תִּכְבַּד	תִּקָּטֵל	תְּקַטֵּל
	2m.	תִּקְטֹל	תִּכְבַּד	תִּקָּטֵל	תְּקַטֵּל
	2f.	*תִּקְטְלִי	*תִּכְבְּדִי	*תִּקָּֽטְלִי	*תְּקַטְּלִי
	1c.	אֶקְטֹל	אֶכְבַּד	אֶקָּטֵל	אֲקַטֵּל
pl.	3m.	יִקְטְלוּ	יִכְבְּדוּ	יִקָּֽטְלוּ	יְקַטְּלוּ
	3f.	*תִּקְטֹלְנָה	*תִּכְבַּדְנָה	*תִּקָּטֵלְנָה	*תְּקַטֵּלְנָה
	2m.	תִּקְטְלוּ	תִּכְבְּדוּ	תִּקָּֽטְלוּ	תְּקַטְּלוּ
	2f.	תִּקְטֹלְנָה	תִּכְבַּדְנָה	תִּקָּטֵלְנָה	תְּקַטֵּלְנָה
	1c.	נִקְטֹל	נִכְבַּד	נִקָּטֵל	נְקַטֵּל
צִוּוּי sing.	m.	*קְטֹל	*כְּבַד	*הִקָּטֵל	*קַטֵּל
	f.	*קִטְלִי	*כִּבְדִי	*הִקָּֽטְלִי	*קַטְּלִי
pl.	m.	קִטְלוּ	כִּבְדוּ	הִקָּֽטְלוּ	קַטְּלוּ
	f.	*קְטֹלְנָה	*כְּבַדְנָה	*הִקָּטֵלְנָה	*קַטֵּלְנָה
מָקוֹר		*קְטֹל		*הִקָּטֵל	*קַטֵּל
		*קָטוֹל		*הִקָּטֵל , נִקְטֹל	*קַטֹּל
בֵּינוֹנִי		*קֹטֵל *קָטוּל		*נִקְטָל	*מְקַטֵּל

פועל	הפעיל	הפעל	התפעל
*קֻטַּל	*הִקְטִיל	*הָקְטַל	*הִתְקַטֵּל
*קֻטְּלָה	*הִקְטִילָה	*הָקְטְלָה	*הִתְקַטְּלָה
*קֻטַּלְתָּ	*הִקְטַלְתָּ	*הָקְטַלְתָּ	*הִתְקַטַּלְתָּ
קֻטַּלְתְּ	הִקְטַלְתְּ	הָקְטַלְתְּ	הִתְקַטַּלְתְּ
קֻטַּלְתִּי	הִקְטַלְתִּי	הָקְטַלְתִּי	הִתְקַטַּלְתִּי
קֻטְּלוּ	הִקְטִילוּ	הָקְטְלוּ	הִתְקַטְּלוּ
קֻטַּלְתֶּם	הִקְטַלְתֶּם	הָקְטַלְתֶּם	הִתְקַטַּלְתֶּם
קֻטַּלְתֶּן	הִקְטַלְתֶּן	הָקְטַלְתֶּן	הִתְקַטַּלְתֶּן
קֻטַּלְנוּ	הִקְטַלְנוּ	הָקְטַלְנוּ	הִתְקַטַּלְנוּ
*יְקֻטַּל	*יַקְטִיל	*יָקְטַל	*יִתְקַטֵּל
תְּקֻטַּל	תַּקְטִיל	תָּקְטַל	תִּתְקַטֵּל
תְּקֻטַּל	תַּקְטִיל	תָּקְטַל	תִּתְקַטֵּל
*תְּקֻטְּלִי	*תַּקְטִילִי	*תָּקְטְלִי	*תִּתְקַטְּלִי
אֲקֻטַּל	אַקְטִיל	אָקְטַל	אֶתְקַטֵּל
יְקֻטְּלוּ	יַקְטִילוּ	יָקְטְלוּ	יִתְקַטְּלוּ
*תְּקֻטַּלְנָה	*תַּקְטֵלְנָה	*תָּקְטַלְנָה	*תִּתְקַטֵּלְנָה
תְּקֻטְּלוּ	תַּקְטִילוּ	תָּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
תְּקֻטַּלְנָה	תַּקְטֵלְנָה	תָּקְטַלְנָה	תִּתְקַטֵּלְנָה
נְקֻטַּל	נַקְטִיל	נָקְטַל	נִתְקַטֵּל
	*הַקְטֵל		*הִתְקַטֵּל
	*הַקְטִילִי		*הִתְקַטְּלִי
	הַקְטִילוּ		הִתְקַטְּלוּ
	*הַקְטֵלְנָה		*הִתְקַטֵּלְנָה
*קֻטַּל	*הַקְטִיל	*הָקְטַל	*הִתְקַטֵּל
*קֻטֹּל	*הַקְטֵל		
*מְקֻטָּל	*מַקְטִיל	*מָקְטָל	*מִתְקַטֵּל

°) פְּעָלִים בִּלְתִּי

[3.2.1 אותיות הגרון בפ״א, ע״ן, למ״ד הפעל. 4 חסרי פ״א נו״ן § 13, 51
8 כפולים (§ 159) 9 נחי למ״ד אל״ף § 27

נפעל	קל			
נֶעֱמַד	1 עָמַד	נסתר	עבר
	2 בָּרַךְ		
	3 שָׁמַע		
נִגַּשׁ	4 נָגַשׁ		
נֶאֱכַל	5 אָכַל		
נוֹשַׁב	6 יָשַׁב יָטַב		
נָקוֹם	7 קָם בָּן [קום בין] (בִּין)		
נָסַב	8 סַב [סָבַב]		
נִמְצָא	9 מָצָא		
נִגְלָה	10 גָּלָה		
נֶעֶמְדָה	1	נסתרה	
נִזְעֲקָה	2 זָעֲקָה		
נָקוֹמָה	7 קָמָה בָּנָה (בִּינָה)		
נָסַבָּה	8 סַבָּה		
נִגְלְתָה	10 גָּלְתָה		
נְקוּמוֹתָ	7 קַמְתָּ	נוכח	
נְסַבּוֹתָ	8 סַבּוֹתָ		
נִמְצֵאתָ	9 מָצָאתָ		
נִגְלֵיתָ	10 גָּלִיתָ		
נִשְׁמַעַתְּ	3 שָׁמַעַתְּ	נוכחה	
נִזְעֲקוּ	2 זָעֲקוּ	נסתרים	
	8 סַבּוּ (רַבּוּ) [בָּזְזוּ]		
	10 גָּלוּ		

°) בנין התפעל נגזר כדרכו מבנין פיעל, ע״כ השמטנוהו.

שְׁלֵמִים .142 §

[5] נחי פ״א אל״ף § 51,[2]   [6] נחי פ״א יו״ד § 51,[12]   [7] נחי ע״ן וי״ו § 29
[10] נחי למ״ד ה״א § 26]

פיעל	פועל	הפעיל	הפעל
		הֶעֱמִיד	הָעֳמַד
בֵּרֵךְ מִהַר	בֹּרַךְ		
שִׁמַּע		הִשְׁמִיעַ	
		הִגִּישׁ	הֻגַּשׁ
		הֶאֱבִיל	הָאֳכַל
		הוֹשִׁיב הֵיטִיב	הוּשַׁב
קוֹמֵם	קוֹמַם	הֵקִים	הוּקַם
סוֹבֵב	סוֹבַב	הֵסֵב	הוּסַב
מִצֵּא	מֻצָּא	הִמְצִיא	הֻמְצָא
גִּלָּה	גֻּלָּה	הִגְלָה	הָגְלָה
			הָעָמְדָה
		הֵקִימָה	הוּקְמָה
		הֵסֵבָּה	הוּסַבָּה
גִּלְּתָה	גֻּלְּתָה		
		הֲקִימוֹתָ	הוּקַמְתָּ
		הֲסִבּוֹתָ	הוּסַבּוֹתָ
מִצֵּאתָ	מֻצֵּאתָ	הִמְצֵאתָ	הֻמְצֵאתָ
גִּלִּיתָ	גֻּלֵּיתָ	הִגְלֵיתָ	הָגְלֵיתָ
שִׁמַּעְתְּ	שֻׁמַּעְתְּ	הִשְׁמַעְתְּ	הָשְׁמַעְתְּ

עתיד

		קל	נפעל
נסתר	1	יַעֲמֹד יֶחֱזַק	יֵעָמֵד
	2	יִזְעַק	
	3	יִשְׁמַע	יִשָּׁמַע
	4	יִגַּשׁ	
	5	יֹאכַל (יֹאבַל)	יֵאָכֵל
	6	יֵשֵׁב (יִירַשׁ)	יִוָּשֵׁב
	7	יָקוּם (יָבִין)	יִקּוֹם
	8	יָסֹב (יִסֹּב)	יִסַּב
	9	יִמְצָא	יִמָּצֵא
	10	יִגְלֶה	יִגָּלֶה
נוכחת	1	תַּעַמְדִי תֶּחֶזְקִי	
	2	תִּזְעֲקִי	תִּזָּעֲקִי
	7	תָּקוּמִי (תָּבִינִי)	תִּקּוֹמִי (תָּבֹנִי)
	8	תָּסֹבִּי (תִּסֹּבִּי)	תִּסַּבִּי
	10	תִּגְלִי	תִּגָּלִי
מדבר בעדו	1	אֶעֱמֹד, אֶחֱזַק	
	5	אֹכַל	
			אִוָּשֵׁב
נסתרים	1	יַעַמְדוּ, יֶחֶזְקוּ	
נסתרות	3	תִּשְׁמַעְנָה	תִּשָּׁמַעְנָה
	6	תֵּשַׁבְנָה	תִּוָּשֵׁבְנָה
	7	תְּקוּמֶינָה (תְּבִינֶינָה)	
	8	תְּסֻבֶּינָה (תִּסֹּבְנָה)	תִּסַּבֶּינָה
	9	תִּמְצֶאנָה	תִּמָּצֶאנָה
	10	תִּגְלֶינָה	תִּגָּלֶינָה

פיעל	פועל	הפעיל	הפעל
		יַעֲמִיד	יָעֳמַד
יְבָרֵךְ	יְבֹרַךְ		
יְשַׁמַּע	יְשֻׁמַּע	יַשְׁמִיעַ	יָשְׁמַע
		יַגִּישׁ	יֻגַּשׁ
		יַאֲכִיל	יָאֳכַל
		יוֹשִׁיב	יוּשַׁב
יְקוֹמֵם	יְקוֹמַם	יָקִים	יוּקַם
יְסוֹבֵב	יְסוֹבַב	יָסֵב	יוּסַב
יְמַצֵּא	יְמֻצָּא	יַמְצִיא	יָמְצָא
יְגַלֶּה	יְגֻלֶּה	יַגְלֶה	יָגְלֶה
		תַּעֲמִידִי	תָּעָמְדִי
		תָּסֵבִּי	תּוּסַבִּי
תְּגַלִּי	תְּגֻלִּי	תַּגְלִי	תָּגְלִי
תְּשַׁמַּעְנָה	תְּשֻׁמַּעְנָה	תַּשְׁמַעְנָה	תָּשְׁמַעְנָה
		תַּגֵּשְׁנָה	
		תּוֹשֵׁבְנָה	
		תָּקֵמְנָה	
		תְּסִבֶּינָה	תּוּסַבֶּינָה
תְּמַצֶּאנָה	תְּמֻצֶּאנָה	תַּמְצֶאנָה	תָּמְצֶאנָה
תְּגַלֶּינָה	תְּגֻלֶּינָה	תַּגְלֶינָה	תָּגְלֶינָה

ציווי

		קל	נפעל
נוכח	1	עֲמֹד חֲזַק	
	2	זְעַק	הֵעָמֵד
	3	שְׁמַע	הִשָּׁמַע
	4	גַּשׁ (גְּשׁ)	
	5	אֱכֹל	הֵאָכֵל
	6	שֵׁב (יְרַשׁ)	הִוָּשֵׁב
	7	קוּם (בִּין)	הִקּוֹם
	8	סֹב	הִסַּב
	9	מְצָא	הִמָּצֵא
	10	גְּלֵה	הִגָּלֵה
נוכחת	1	זַעֲקִי	הִזָּעֲקִי
	7	קוּמִי	
	8	סֹבִּי	הִסַּבִּי
	9		
	10	גְּלִי	הִגָּלִי
נוכחות	1	עֲמֹדְנָה חֲזַקְנָה	הִזָּעַקְנָה
	2	זְעַקְנָה	הִבָּרַכְנָה
	3	שְׁמַעְנָה	הִשָּׁמַעְנָה
	4	גַּשְׁנָה	הִנָּגֵשְׁנָה
	5	אֱכֹלְנָה	
	7	קֹמְנָה	
	8	סֻבֶּינָה	הִסַּבֶּינָה
	9	מְצֶאנָה	הִמָּצֶאנָה
	10	גְּלֶינָה	הִגָּלֶינָה

פיעל	הפעיל
	הַעֲמֵד
בָּרֵךְ	
שַׁמַּע	הַשְׁמַע
	הַגֵּשׁ
	הַאֲכֵל
	הוֹשֵׁב
קוֹמֵם	הָקֵם
סוֹבֵב	הָסֵב
מַצֵּא	הַמְצֵא
גַּלֵּה	הַגְלֵה
בָּרְכִי	
קוֹמְמִי	הָקִימִי
סוֹבְבִי	הָסֵבִּי
	הַמְצִיאִי
גַּלִּי	הַגְלִי
שַׁמַּעְנָה	הַשְׁמַעְנָה
	הַגֵּשְׁנָה
	הָקֵמְנָה
	הֲסִבֶּינָה
מַצֶּאנָה	הַמְצֶאנָה
גַּלֶּינָה	הַגְלֶינָה

		קל	נפעל
מקור	1	עְמוֹד	הֵעָמֵד
		עָמוֹד	נַעֲמוֹד
	2		
	3	שְׁמֹעַ	הִשָּׁמַע
		שָׁמוֹעַ	נִשְׁמוֹעַ
	4	גֶּשֶׁת	
			הִנָּגֵשׁ
	5	אֱכוֹל	
	6	שֶׁבֶת (יְסוֹד)	הִוָּשֵׁב
		יָשׁוֹב	
	7	קוּם, בִּין	הִקּוֹם
		קוֹם	—
	8	סֹב	הִסַּב
		סָבוֹב	הִסּוֹב
	9	מְצֹא	הִמָּצֵא
		מָצוֹא	נִמְצֹא
	10	גְּלוֹת	הִגָּלוֹת
		גָּלֹה	נִגְלֹה
בינוני	1		נֶעֱמָד
	2		
	3	שֹׁמֵעַ, שָׁמוּעַ	נִשְׁמָע
	4		נִגָּשׁ
	5		נֶאֱכָל
	6		נוֹשָׁב
	7	קָם, קוּם	נָקוֹם
	8	סוֹבֵב, סָבוּב	נָסָב
	9	מֹצֵא, מָצוּא	נִמְצָא
	10	גֹּלֶה, גָּלוּי	נִגְלֶה

פיעל	פועל	הפעיל	הפעל
בָּרֵךְ	בֹּרַךְ		
בָּרוּךְ			
שַׁמַּע		הַשְׁמִיעַ	
שַׁמֵּעַ		הַשְׁמֵעַ	
		הַגִּישׁ	הֻגַּשׁ
		הַגֵּשׁ	
		הוֹשִׁיב, הֵיטִיב	הוּשַׁב
		הוֹשֵׁב (הוֹשֵׁיב) הֵיטֵיב	
קוֹמֵם	קוֹמַם	הָקִים	הוּקַם
		הָקֵם, הָקִים	
		הָסֵב	
סוֹבֵב	סוֹבַב		הוּסַב
מַצֵּא	מֻצָּא	הַמְצִיא	הֻמְצָא
מַצֵּא		הַמְצֵא	
גַּלּוֹת	גֻּלּוֹת	הַגְלוֹת	הָגְלוֹת
גַּלֵּה	גֻּלֵּה	הַגְלֵה	הָגְלֵה
		מַעֲמִיד	מָעֳמָד
מְבָרֵךְ	מְבֹרָךְ		
מְשַׁמֵּעַ	מְשֻׁמָּע	מַשְׁמִיעַ	מָשְׁמָע
		מַגִּישׁ	מֻגָּשׁ
		מַאֲכִיל	מָאֳכָל
		מוֹשִׁיב (מֵיטִיב)	מוּשָׁב
מְקוֹמֵם	מְקוֹמָם	מֵקִים	מוּקָם
מְסוֹבֵב	מְסוֹבָב	מֵסֵב	מוּסָב
מְמַצֵּא	מְמֻצָּא	מַמְצִיא	מֻמְצָא
מְגַלֶּה	מְגֻלֶּה	מַגְלֶה	מָגְלֶה

קַל שָׁלֵם עִם

Sing.

3f.	3m.	2f.	2m.	1c.			
קְטָלָהּ	קְטָלָהוּ / קְטָלוֹ	קְטָלֵךְ	קְטָלְךָ	קְטָלַנִי	3m.	Sing.	עבר
קְטָלַתָּהּ	קְטָלַתְהוּ / קְטָלַתּוּ	קְטָלָתֶךְ	קְטָלַתְךָ	קְטָלַתְנִי	3f.		
קְטַלְתָּהּ	קְטַלְתָּהוּ / קְטַלְתּוֹ	—	—	קְטַלְתַּנִי / קְטַלְתָּנִי	2m.		
קְטַלְתִּיהָ	קְטַלְתִּיהוּ / קְטַלְתִּיו	—	—	קְטַלְתִּינִי	2f.		
קְטַלְתִּיהָ	קְטַלְתִּיו	קְטַלְתִּיךְ	קְטַלְתִּיךָ	—	1c.		
קְטָלוּהָ	קְטָלוּהוּ	קְטָלוּךְ	קְטָלוּךָ	קְטָלוּנִי	3c.	Plur.	
קְטַלְתּוּהָ	קְטַלְתּוּהוּ	—	—	קְטַלְתּוּנִי	2m.		
קְטַלְנוּהָ	קְטַלְנוּהוּ	קְטַלְנוּךְ	קְטַלְנוּךָ	—	1c.		
יִקְטְלֶהָ / יִקְטְלָהּ	יִקְטְלֵהוּ	יִקְטְלֵךְ	יִקְטָלְךָ	יִקְטְלֵנִי	3m. s.		עתיד
יִקְטְלֶנָּה	יִקְטְלֶנּוּ	—	יִקְטְלֶךָּ	יִקְטְלֶנִּי			
יִקְטְלוּהָ	יִקְטְלוּהוּ	יִקְטְלוּךְ	יִקְטְלוּךָ	יִקְטְלוּנִי	3m. pl.		
קָטְלֶהָ / קָטְלָהּ	קָטְלֵהוּ	—	—	קָטְלֵנִי			צווי
קָטְלָהּ	קָטְלוֹ	קָטְלֵךְ	קָטְלְךָ / קָטְלְךָ	קָטְלִי / קָטְלֵנִי			מקור

הַכִּנּוּיִם .143 §

Plur.

3f.	3m.	2f.	2m.	1c.
קְטָלָן	קְטָלָם	קְטַלְכֶן	קְטַלְכֶם	קְטָלָנוּ
קְטָלָתַן	קְטָלָתַם	קְטָלַתְכֶן	קְטָלַתְכֶם	קְטָלַתְנוּ
קְטַלְתָּן	קְטַלְתָּם	—	—	קְטַלְתָּנוּ
קְטַלְתִּין	קְטַלְתִּים	—	—	קְטַלְתִּינוּ
קְטַלְתִּין	קְטַלְתִּים	קְטַלְתִּיכֶן	קְטַלְתִּיכֶם	—
קְטָלוּן	קְטָלוּם	קְטָלוּכֶן	קְטָלוּכֶם	קְטָלוּנוּ
קְטַלְתּוּן	קְטַלְתּוּם	—	—	קְטַלְתּוּנוּ
קְטַלְנוּן	קְטַלְנוּם	קְטַלְנוּכֶן	קְטַלְנוּכֶם	—
יִקְטְלֵן	יִקְטְלֵם	יִקְטָלְכֶן	יִקְטָלְכֶם	יִקְטְלֵנוּ
—	—	—	—	יִקְטְלֶנּוּ
יִקְטְלוּן	יִקְטְלוּם	יִקְטְלוּכֶן	יִקְטְלוּכֶם	יִקְטְלוּנוּ
—	קָטְלֵם	—	—	קָטְלֵנוּ
קָטְלָן	קָטְלָם	קָטְלְכֶן	קָטְלְכֶם	קָטְלֵנוּ

כִּנּוּיֵי

פשוטים

יחיד	מדבר בעדו	—נִי | —ָנִי | —ֵנִי
	נוכח	—ְךָ | ס"פ —ֶךָ | —ְךָ
	נוכחת	—ֵךְ | —ָךְ | —ֵךְ | —ֶךְ
	נסתר	—הוּ | —וֹ | —ָהוּ | (—ֹה) | —וֹ | —ֵהוּ
	נסתרה	—ָהּ | —ָהּ | —ֶהָ
רבים	מדברים בעדם	—נוּ | —ָנוּ | —ֵנוּ
	נוכחים	—ְכֶם
	נוכחות	—ְכֶן
	נסתרים	—ם | —ֶהֶם | —ָם | —ֵם | —ֵם | —ֵהֶם
		*) —ָמוֹ | —ֵמוֹ
	נסתרות	—ן | —ֶהֶן | —ָן | —ָן | —ֵן

*) הערה. הכוכב יורה על כנויי השיר והמליצה, המסגר (Parenth.)

הַפְּעָלִים § 144

עם תוספת נו"ן או דגש

—ַנִי	—ֶנִּי
—ֶךָּ	
—	
—ֶנּוּ	—נוֹ
—ֶנָּה	

—ֶנּוּ

—

—

—

—

על כנויים בלתי נהוגים, ס"פ רצונו סוף פסוק.

§ 145.

כִּנּוּיֵי הַשֵּׁמוֹת

		לשם יחיד	לשם רבים
[illegible]	1	־ִי	־ַי
	2	־ְךָ | ס"פ ־ֶךָ	־ֶיךָ
	2f.	־ֵךְ | ־ֵךְ	־ַיִךְ
	3	־הוּ | ־וֹ | ־ֵהוּ | וֹ | (הֹ)	־ָיו | ־ָו | *־ֵיהוּ
	3f.	־הָ | ־ָהּ | ־ֶהָ	־ֶיהָ
[illegible]	1	־נוּ | ־ֵנוּ	־ֵינוּ
	2	־ְכֶם	־ֵיכֶם
	2f.	־ְכֶן	־ֵיכֶן
	3	־הֶם | ־ָם | *־ָמוֹ	־ֵיהֶם | *־ֵימוֹ
	3f.	־הֶן | ־הֵן | ־ָן	־ֵיהֶן

הַשֵּׁם עִם כִּנּוּיָיו § 146.

		שם יחיד	שם יחידה
כנוי יחיד	1c.	סוּסִי	סוּסָתִי
	2m.	סוּסְךָ	סוּסָתְךָ
	2f.	סוּסֵךְ	סוּסָתֵךְ
	3m.	סוּסוֹ	סוּסָתוֹ
	3f.	סוּסָהּ	סוּסָתָהּ
כנוי רבים	1c.	סוּסֵנוּ	סוּסָתֵנוּ
	2m.	סוּסְכֶם	סוּסַתְכֶם
	2f.	סוּסְכֶן	סוּסַתְכֶן
	3m.	סוּסָם	סוּסָתָם
	3f.	סוּסָן	סוּסָתָן
		שם רבים	שם רבות
כנוי יחיד	1c	סוּסַי	סוּסוֹתַי
	2m.	סוּסֶיךָ	סוּסוֹתֶיךָ
	2f.	סוּסַיִךְ	סוּסוֹתַיִךְ
	3m.	סוּסָיו	סוּסוֹתָיו
	3f.	סוּסֶיהָ	סוּסוֹתֶיהָ
כנוי רבים	1c	סוּסֵינוּ	סוּסוֹתֵינוּ
	2m.	סוּסֵיכֶם	סוּסוֹתֵיכֶם
	2f.	סוּסֵיכֶן	סוּסוֹתֵיכֶן
	3m.	סוּסֵיהֶם	סוּסוֹתֵיהֶם
	3f.	סוּסֵיהֶן	סוּסוֹתֵיהֶן

שִׁנּוּיֵי הַשֵּׁם (Declination)

שם יחיד

	נפרד	נסמך	עם כנוי קל	עם כנוי כבד *)
I	סוּס	סוּס	סוּסִי	סוּסְכֶם
II	עוֹלָם	עוֹלַם	עוֹלָמִי	עוֹלַמְכֶם
III	פָּקִיד	פְּקִיד	פְּקִידִי	פְּקִידְכֶם
IVa	דָּבָר	דְּבַר	דְּבָרִי	דְּבַרְכֶם
IVb	חָכָם	חֲכַם	חֲכָמִי	חֲכַמְכֶם
Va	זָקֵן	זְקַן	זְקֵנִי	זְקַנְכֶם
Vb	כָּתֵף	כֶּתֶף		
Vc	חָצֵר	חֲצַר	חֲצֵרִי	חֲצַרְכֶם
VIa	מֶלֶךְ	מֶלֶךְ	מַלְכִּי	מַלְכְּכֶם
VIb	סֵפֶר	סֵפֶר	סִפְרִי	סִפְרְכֶם
VIc	קֹדֶשׁ	קֹדֶשׁ	קָדְשִׁי	קָדְשְׁכֶם
VId	נַעַר	נַעַר	נַעֲרִי	נַעַרְכֶם
VIe	נֵצַח	נֶצַח	נִצְחִי	נִצְחֲכֶם
VIf	פֹּעַל	פֹּעַל	פָּעֳלִי	פָּעָלְכֶם
VIg	מָוֶת	מוֹת	מוֹתִי	מוֹתְכֶם
VIh	זַיִת	זֵית	זֵיתִי	זֵיתְכֶם
VI i	פְּרִי	פְּרִי	פִּרְיִי	פִּרְיְכֶם
VIIa	אֹיֵב	אֹיֵב	אֹיְבִי	אֹיִבְכֶם
VIIb	שֵׁם	שֵׁם	שְׁמִי	שִׁמְכֶם
VIIIa	יָם	יַם	יַמִּי	יַמְּכֶם
VIIIb	אֵם	אֵם	אִמִּי	אִמְּכֶם
VIIIc	חֹק	חָק־	חֻקִּי	חָקְכֶם
IX	חוֹזֶה	חוֹזֵה	חוֹזִי	חוֹזְכֶם

*) כנויים כבדים נקראו כנויי נוכחים ונוכחות (כם, כן, הם, הן).

לְפִי הַמִּשְׁקָל §. 147.

שם רבים

נפרד	נסמך	עם כנוי קל	עם כנוי כבד
סוּסִים	סוּסֵי	סוּסַי	סוּסֵיכֶם
עוֹלָמִים	עוֹלְמֵי	עוֹלָמַי	עוֹלְמֵיכֶם
פְּקִידִים	פְּקִידֵי	פְּקִידַי	פְּקִידֵיכֶם
דְּבָרִים	דִּבְרֵי	דְּבָרַי	דִּבְרֵיכֶם
חֲכָמִים	חַכְמֵי	חֲכָמַי	חַכְמֵיכֶם
זְקֵנִים	זִקְנֵי	זְקֵנַי	זִקְנֵיכֶם
חֲצֵרִים	חַצְרֵי	חֲצֵרַי	חַצְרֵיכֶם
מְלָכִים	מַלְכֵי	מְלָכַי	מַלְכֵיכֶם
סְפָרִים	סִפְרֵי	סְפָרַי	סִפְרֵיכֶם
קֳדָשִׁים	קָדְשֵׁי	קֳדָשַׁי	קָדְשֵׁיכֶם
נְעָרִים	נַעֲרֵי	נְעָרַי	נַעֲרֵיכֶם
נְצָחִים	נִצְחֵי	נְצָחַי	נִצְחֵיכֶם
פְּעָלִים	פָּעֳלֵי	פְּעָלַי	פָּעֳלֵיכֶם
מוֹתִים	מוֹתֵי	מוֹתַי	מוֹתֵיכֶם
זֵיתִים	זֵיתֵי	זֵיתַי	זֵיתֵיכֶם
צְבָיִים			
אֹיְבִים	אֹיְבֵי	אֹיְבַי	אֹיְבֵיכֶם
שֵׁמוֹת	שְׁמוֹת	שְׁמוֹתַי	שְׁמוֹתֵיכֶם
יַמִּים	יַמֵּי	יַמַּי	יַמֵּיכֶם
אִמּוֹת	אִמּוֹת	אִמּוֹתַי	אִמּוֹתֵיכֶם
חֻקִּים	חֻקֵּי	חֻקַּי	חֻקֵּיכֶם
חַיִּים	חַיֵּי	חַיַּי	חַיֵּיכֶם

(שם נקבה)

שם יחידה

	נפרד	נסמך	עם כנוי קל	עם כנוי כבד
A.	סוּסָה	סוּסַת	סוּסָתִי	סוּסַתְכֶם
Ba.	שָׁנָה	שְׁנַת	שְׁנָתִי	שְׁנַתְכֶם
Bb.	שֵׁנָה	שְׁנַת	שְׁנָתִי	שְׁנַתְכֶם
Bc.	צְדָקָה	צִדְקַת	צִדְקָתִי	צִדְקַתְכֶם
Ca.	מַלְכָּה	מַלְכַּת	מַלְכָּתִי	מַלְכַּתְכֶם
Cb.	חֶרְפָּה	חֶרְפַּת	חֶרְפָּתִי	חֶרְפַּתְכֶם
Cc.	חָרְבָּה	חָרְבַּת	חָרְבָּתִי	חָרְבַּתְכֶם
Da.	יוֹנֶֽקֶת	יוֹנֶֽקֶת	יוֹנַקְתִּי	יוֹנַקְתְּכֶם
Db.	גֻּלְגֹּלֶת	גֻּלְגֹּלֶת	גֻּלְגָּלְתִּי	גֻּלְגָּלְתְּכֶם

§ 148.

שֵׁם רִבּוֹת

נפרד	נסמך	עם כנויים
סוּסוֹת	סוּסוֹת	סוּסוֹתַי
שָׁנוֹת	שְׁנוֹת	שְׁנוֹתַי
שֵׁנוֹת	שְׁנוֹת	שְׁנוֹתַי
צְדָקוֹת	צִדְקוֹת	צִדְקוֹתַי
מְלָכוֹת	מַלְכוֹת	מַלְכוֹתַי
חֲרָפוֹת	חֶרְפוֹת	חֶרְפוֹתַי
חֳרָבוֹת	חָרְבוֹת	חָרְבוֹתַי
יוֹנְקוֹת	יוֹנְקוֹת	יוֹנְקוֹתַי
גֻּלְגְּלוֹת	גֻּלְגְּלוֹת	גֻּלְגְּלוֹתַי

שם יחיד

	נפרד	נסמך	עם כנוי קל	עם כנוי כבד
1	אָב	אֲבִי	אָבִיךָ	אֲבִיכֶם
2	אָח	אֲחִי	אָחִיךָ	אֲחִיכֶם
3	אָחוֹת	אֲחוֹת		
4	אִישׁ			
5	אִשָּׁה	אֵשֶׁת	אִשְׁתִּי	
6	בַּיִת	בֵּית		
7	בֵּן	בֶּן (בִּן)	בְּנִי, בִּנְךָ	
8	בַּת		בִּתִּי	
9	חָם (חָמוֹת)	(חֲמוֹת)	חָמִיךָ	
10	יוֹם			
11	עִיר			
12	פֶּה	פִּי	פִּי, פִּיךָ	
13	רֹאשׁ			

§ 149.

שם רבים

נפרד	נסמך	עם כנוי קל	עם כנוי ככד
אָבוֹת	אֲבוֹת	אֲבוֹתַי	אֲבוֹתֵיהֶם
אַחִים	אֲחֵי	אַחֶיךָ אֶחָיו	אֲחֵיכֶם
אֲחָיוֹת		אַחְיוֹתַי	
		אֲחוֹתַיִךְ	
אֲנָשִׁים (אִישִׁים)	אַנְשֵׁי		
נָשִׁים	נְשֵׁי		
בָּתִּים	בָּתֵּי		
בָּנִים	בְּנֵי		
בָּנוֹת	בְּנוֹת		
יָמִים	יְמֵי		
עָרִים	עָרֵי		
פִּיּוֹת (פִּיפִיּוֹת)			
רָאשִׁים			

§ 154.

(בנין התפעל Hithpael.)

[1] הִתְקַדְּשׁוּ [2] לְהִתְנַקֵּם [3] מִתְקַדְּשׁוֹת [4] יִתְקַצְּפוּ

[5] וָאֶתְנַדֵּב [6] וַיִּתְעַבֵּר [7] תִּתְנַבֵּל [8] הִתְעַשְּׁרָה

[9] אֶשְׁתַּמְּרָה [10] הִסְתַּתֵּר [11] הִצְטַדְּקוּ [12] הִטַּהֵר

§ 155.

(פעלים בעלי אותיות הגרון)

[1] אֲהַבְתֶּם [2] בַּעֲבֹר [3] הֲלַכְתֶּן [4] תַּעֲבֹד [5] יֶאֱהַב

[6] יֶחְפָּצוּ [7] הַחֲזֵק [8] נֶחְמָד [9] וַיַּעֲבִידוּ [10] תֶּאֱרַכְנָה

[11] בְּהַאֲרִיךְ [12] אֲהֵבָה [13] וַיֹּאמֶר [14] נֶאֱמַר [15] מְחַבֵּק

[16] וַיֶּחְכַּם

[1] הִשָּׁעֲנוּ [2] מְבֹרֶכֶת [3] יְרֻחָם [4] רַחֵם [5] יִתְבָּרְכוּ

[6] כִּחַשְׁתִּי [7] יְכַחֲשׁוּ [8] שַׁאֲלָה [9] נִשְׁעָנוּ [10] אֹהֲבוֹ

[1] שְׂמַח [2] שַׂמֵּחַ [3] שֹׁמַעַת [4] פָּתוּחַ תִּפְתַּח [5] מְרַצֵּחַ

[6] בָּטוּחַ [7] בֹּטֵחַ [8] מַשְׁמִעַ [9] שָׁלוּחַ [10] פִּתַּח

[1] וָאֶשְׁלְחָה [12] יִשָּׁמַע [13] שִׁמְעִים

§ 156.

(חסרי פ"נ)

1 תִּטֹּר 2 מַגִּיד 3 הִגִּיד 4 יִנְאַף 5 יִצֹּק 6 נִצְּרִי
7 נִקַּמְתִּי 8 וַיִּטּוֹשׁ 9 תִּתֵּן 10 יִשָּׂא 11 תְּנָה 12 תְּנִי
13 וַיַּגֵּד 14 לָתֶת-לָנוּ 15 יְנֻקֶּה 16 הֻגַּד 17 וַיֻּגַּד
18 וַיִּטֹּשׁ 19 יֻקַּם 20 תִּקְחוּ 21 קַח 22 בְּקַחַת

§ 157.

(נחי פ"א)

1 אָכֹל תֹּאכֵל 2 לֶאֱכֹל 3 תֹּאבֵד 4 תַּאֲרִיכוּ
5 תֹּאבֵדוּן 6 אַל-נֹאבְדָה 7 וָאֹמַר 8 נֶאֱחָז 9 וָאֹחֵז
10 אַל-תֹּאמַר 11 אֹחֶזֶת 12 וַיֶּאֱהַב 13 בֶּאֱמֹר 14 יֹאמְרוּ
15 וַיֹּאמַר

§ 158.

(נחי פ"י)

1 בְּהִוָּלֵד 2 רְדָה 3 בְּהִתְוַדַּע 4 וַיֵּרֶד 5 וַיּוֹצִיאוּ
6 לָדַעַת 7 שְׁבָה 8 יֹלֶדֶת 9 נוֹלָדִים 10 תֵּשֵׁב

11 נוֹשֶׁבֶת 12 וַנֵּשֶׁב 13 הוּסַד 14 נוֹסְדוּ 15 וַיֵּיטֶב
16 אֵיטִיב 17 וַיֵּיטַב 18 הֵינִיקָה 19 לָרֶשֶׁת 20 רֵשׁ

§ 159.

(נחי ע"ו)

1 סַרְנוּ 2 הִתְרוֹמֵם 3 נָכוֹן 4 וַתָּסֶר 5 מַתְּ 6 מֵתָה
7 שִׂימוּ 8 וַיָּשָׁב 9 מֵסִיר 10 הָסִירוּ 11 הֵנִיחַ
12 וַיָּנַח 13 מוּת 14 יָסֵר 15 תְּבוֹאֶנָה 16 וַיָּשֶׂם
17 יָשׁב 18 וַיָּשֶׁב 19 הוּבָא 20 וַתָּמָת 21 יָגִיחַ
22 בָּאָה 23 בָּאָה 24 מֵתִים 25 אָשִׁירָה 26 שִׁירוּ
27 שַׁתָּה 28 תָּשֶׁת 29 וַיָּסַר 30 מְשֹׁרֵר 31 יוּשַׁת
32 מֵבִיא 33 וַיָּבוֹא 34 שׁוּבוּ 35 לַצְתָּ 36 לֵצִים
37 הִכּוֹן 38 רוֹמֵמָה 39 מוּכָן 40 יָנוּחַ 41 וַיָּמָת
42 מוֹת תָּמוּת 43 הוּכַּו 44 יוּמְתוּ 45 הֲכִינוֹנוּ
46 שֹׁבְנָה 47 תְּסוּרֶינָה 48 תָּשֹׁבְנָה 49 כּוֹנֵן 50 תְּרוֹמַמְנָה
51 הִתְעוֹרְרִי 52 הֵעִיר 53 לְקַיֵּם 54 מִתְקוֹמְמִים
55 מְקִימוֹת 56 קִיֵּם 57 מוּבָאִים 58 שָׁתָה 59 קוֹמִי
60 יִגְוַע 61 שִׁוַּעְתִּי 62 גָּוַעְנוּ 63 מְשַׁוֵּעַ

§ 160.

(כפולים *)

1 אָאֹר 2 הֵחֵל 3 הַחִלֹּתִי 4 הוּחַל 5 גֹּל

6 וַיָּבֹזּוּ 7 מְחַלֶּלֶת 8 בָּזְזוּ 9 בַּזּוֹנוּ 10 הִבֹּז

11 נָבֹזּוּ 12 הֲשִׁמּוֹתִי 13 נָשַׁמָּה 14 מְשׁוֹמֵם 15 וַיָּגֶל

16 מְגוֹלְלָה 17 וַיָּדָם 18 הַמִּתִּי 19 חָנֵּנוּ 20 אֲרֹרָה

21 נְבֻזָּה 22 מְחוֹנֵן 23 יוּחַן 24 לְחוֹנֵן 25 נְשַׁמָּה

26 שֹׁמּוּ

---

*) הערה. הפעלים הכפולים יתחלקו בעתיד .1 פ"א הפעל בחולם ואותיות איתן קמוצות, כמו אָאֹר מן ארר, וכן בזז בלל. גדר גזז גרר. דקק. הלל המם. זמם זקק. חגג חדר חמם חנן. כסס. לקק. מדד מכך מצץ משש. סבב סכך סלל. עזז. פזז. צרר. רנן רעע רקק. שדד שחח שכך שלל שמם שסס שקק. שׂרר. תמם.

.2 פ"א הפעל בפתח ואותיות איתן בצירי (לתשלום דגש במקום חירק?) כמו יֵחַם מן חמם, וכן מרר. צלל. קלל קעע. רכך רעע שמם. תמם (איתם).

.3 פ"א הפעל עם דגש (כמו בל' ארמית) ואותיות יתן עם חירק, אל"ף עם סגול, ויחלקו גם הם, א) פ"א הפעל או בחולם, כמו אֶדֹּם מן דמם, וכן מן כתת מלל קבב קדד תמם. ב) פ"א הפעל פתוחה כמו יִדַּל מן דלל, וכן מן נדד שחח.

.4 ויש כפולים שלא נמצא להם בנין קל כלל, כמו אשש גשש הרר התת טלל יבב ילל ישש לבב נקק ספף עלל ענן; — ויש שלא

§ 161.

(נחי ל"א)

1 נִבְרָא 2 שְׂנֵאתֶם 3 יִנָּשֵׂא 4 לִקְרֹא 5 וַיִּקְרָא
6 הֶחֱטִיא 7 יֵרָאֶה 8 נִבְרֵאת 9 מִלֵּאתִי 10 חֹטֵאת
11 קְרֶאנָה 12 תִּתְחַטְּאוּ 13 יֵרָא 14 נְשֵׂאת 15 הִמָּצֵא
תִּמָּצֵא

§ 162.

(נחי ל"ה)

1 פְּנִיתִי 2 עֲשֵׂה 3 עֲשׂוֹת 4 לַעֲנוֹת 5 אַל־תַּעַן
6 וַיַּעַן 7 עָנוּ 8 צֻוֵּיתִי 9 וַיְצַו 10 הִתְעַנִּי 11 תִּנָּקֶה
12 יֵעָשֶׂה 13 עֲשִׂי 14 וַיִּפֶן 15 וַיִּפֶן 16 עוֹנִים 17 אַל־תֵּפֶן
18 הִשְׁתַּחֲווּ 19 אֶשְׁתַּחֲוֶה 20 עָלְתָה 21 נֶעֶשְׂתָה 22 עָלִית

ימצא להם גם בנינים האחרים בלתי הכבד והתפעל, אשר ילכו על דרך השלמים (כמו מן קלל פלל רשש). — ויש שנמצא קל על דרך השלמים כמו מן עמם עשש. — ויש שנמצא קל על דרך כפולים אבל לא נמצא העתיד במקרא, כמו מן אפף בדד בקק ברר גלל גנן דבב זכך זלל חבב חלל חפף חקק חתת טפף מסס נבב נסס עסס פסס פתת *צחח קצץ קשש רכב רדד רמם שנן תלל.

23 וַיִּשְׁתַּחֲווּ 24 מְנַקֶּה 25 עָשׂוּי 26 נַעֲשָׂה 27 רְאִיתֶם
28 הֶעֱלִיתָ 29 הָיְתָה 30 הֱיֵה 31 וַיְחִי 32 וַיְהִי 33 יֵרָא
34 רָאֹה רָאִיתִי 35 עָשׂוֹ 36 אֶהְיֶה 37 אַעֲלֶה 38 הָיֹה הָיָה
39 וַיְהִי 40 מַשְׁקֶה 41 וַיַּשְׁקְ 42 וַתְּחִי 43 עֲנִיתִי
44 תְּעֻנֶּה 45 הַעַל 46 מְצַוֶּה 47 בְּהֵעָלוֹת 48 וַיְקָר
49 הִקְרָה 50 קְרוֹת 51 מִשְׁתַּחֲוִים 52 תַּעֲשֶׂינָה 53 יְנַקֶּה
54 תִּשְׁתַּחֲוֶין

§ 163.

(מרכבים מגזרות שונות)

1 שְׂאֵת 2 יִשָּׂא 3 יַטֶּה 4 הַטֵּה (הַט) 5 הֻכָּה
6 מֻכִּים 7 תַּכֶּה 8 תַּט 9 וַיַּךְ 10 הִכָּה 11 וַתֵּט
12 וַנַּךְ 13 מַטֶּה 14 נִכָּה 15 נִשֵּׂאת 16 הִטּוּ 17 תֹאבוּ
18 אֲפוּ (אֵפוּ) 19 יֹאבֶה 20 וַתִּירֶאנָה 21 יֵרָא 22 מוֹרֶה
23 וַיִּירָא (וַיֵּרָא) 24 מוֹדִים 25 צְאֶינָה 26 הוֹדוּ 27 נוֹדֶה
28 הוֹדִינוּ 29 נִירָא 30 מִתְוַדִּים 31 לִירֹא (לְיִרְאָה)

§ 164.

(שלמים עם הכנויים)

1 הִשְׁבַּתִּים 2 הִשְׁלִיכֻם 3 דְּרָשׁוּנִי 4 וַיְבַקְשֻׁהוּ

5 וָאֲבַקְשֵׁהוּ 6 הִשְׁמַדְתִּיו 7 תִּדְרְשֶׁנּוּ 8 לְלַמְּדָם

9 לַמְּדָהּ 10 תַּכְרִיתֵךְ 11 הִבְדַּלְתָּנוּ 12 הִקְרִיבָהּ

13 נְתָנְךָ 14 הַשְׁלִיכֵהוּ 15 שְׁמָעֵנִי 16 אֲקַבְּצֵךְ 17 קִבֶּצְךָ

18 תַּסְתִּירֵם 19 תִּזְכְּרֶנּוּ 20 וַתְּיַסְּרֵנִי 21 לְהַשְׁמִידֵנִי

22 וּקְבַרְתַּנִי 23 מְכַרְתֻּנִי 24 יְלָדַתְךָ 25 גְּנָבַתּוּ 26 קִבְּצָן

27 יְלָדַתְנִי 28 יְהַלְלוּהָ 29 הִשְׁבַּעְתָּנוּ 30 הִשְׁבַּעְתִּיךָ

31 וַיְשַׁבְּחֵהוּ 32 לְהָרְגֵנִי 33 לְשָׁמְרָהּ 34 בְּהִתְחַנְּנוֹ

35 פָּקְדִי 36 בְּעָבְרְכֶם 37 כְּהַקְרִיבְכֶם 38 מְלַמֶּדְךָ

39 בְּשָׁכְבְּךָ 40 הִשָּׁמֶרְךָ 41 דַּבֶּרְךָ 42 קְרָאֻנוּ

43 לְהַמְלִיכוֹ 44 מַלְבִּישְׁכֶם 45 לְבַקְּשֵׁנִי 46 נְתֶנְךָ

47 יַלְבִּשׁוּם 48 תַּלְבִּישֵׁנִי 49 וַיַּמְלִיכוּהָ 50 בְּמָלְכוֹ

51 מְבַקְשָׁיו 52 קְרָאֻנִי 53 בְּלָמְדִי 54 שָׁמְרֶךָ 55 שְׁכַחְתּוּנִי

56 תִּלְבָּשֵׁנִי 57 וָאֲשַׁבְּרֵם 58 עָבְרִי 59 לְהַעֲבִירוֹ

60 הִתְנַדְּבָם 61 מְכַבְּדַי

§ 165.

(כלתי שלמים עם הכנויים)

1 יֶאֱהָבֵנִי 2 אַמְּצֵהוּ 3 אֲהַבְתִּיךָ 4 בָּרְכֵנִי 5 יְבָרְכֵנוּ
6 מְאַהֲבַיִךְ 7 רִחַמְתִּים 8 הִשְׁמִיעֲךָ 9 שִׁלַּחֲךָ
10 וָאֲשַׁלְּחֲךָ 11 שְׁמָעוּנִי 12 הַשְׁמִיעֵנִי — 13 אֶתֶּנְךָ
14 תִּתִּי 15 יִצֶּרְךָ 16 בְּקַחְתּוֹ 17 נְטַשְׁתַּנִי — 18 מַאֲכִילֶךָ
19 תֹּאכְלֶךָ 20 תֹּאחֲזֵנִי — 21 הוֹרִידֻהוּ 22 בְּהוֹצִיאֲךָ
23 תּוֹדִיעֵנִי 24 הוֹשַׁבְתִּיךָ 25 וַתֵּינִיקֵהוּ 26 כִּלֶּכְתִּי —
27 שָׂמַנִי 28 וַיְמֹתְתֵהוּ 29 הֲשִׁיבֵנוּ 30 הֲבֵאתִי
31 וַהֲבִיאוֹתִיו 32 יְסִירֶנָּה 33 בְּשׂוּמוֹ 34 בּוֹאֲךָ 35 וַיְעוֹרְרֵנִי
— 36 לַהֲמָּם 37 אֹרֶרְךָ 38 חַנֵּנִי — 39 מְצָאוּךָ
40 תִּמְצָאֻנוּ 41 קְרָאֵנִי 42 יִשְׂנָאֶךָ — 43 תְּנַקֵּנִי
44 עִשְּׂנוּ 45 עֲנֵנוּ 46 בְּהַעֲלֹתְךָ 47 הֶעֱלָתַם 48 צִוְּךָ
49 הַשְׁקִינִי 50 וַיַּרְאֵם 51 תְּחַיֵּנִי 52 הֶעֶלְךָ — 53 שָׂאוּנִי
54 לְהַטֹּתָהּ 55 הִכִּיתִיו 56 וַיַּכֵּהוּ 57 הוֹרֵיתִיךָ 58 וַיּוֹצִיאֵם
59 הוֹרֵנִי 60 מוֹרַי 61 יֵרָאֻיו 62 תִּרְךָ 63 יוֹדוּךָ

§ 166.

מִלּוֹת הַגּוּף

וככלם עם הכנויים

1 אֲנִי (אָנִי), אָנֹכִי   אֲנַחְנוּ (נַחְנוּ) אֲנוּ וְאָנוּ

2 אַתָּה (אָתָּה), אַתְּ (אָתְּ)   אַתֶּם אַתֶּן (אַתֵּנָה)

3 הוּא הִיא   הֵם (הֵמָּה) הֵן (הֵנָּה)

§ 167.

אֹתִי, אֹתְךָ, אֹתָךְ, אוֹתוֹ, אוֹתָהּ, אוֹתָנוּ, אֶתְכֶם,
אֶתְכֶן, אֹתָם, אֹתָן (אֶתְהֶם, אֶתְהֶן)

1 בִּי, בְּךָ, בָּךְ, בּוֹ, בָּהּ, בָּנוּ, בָּכֶם, בָּהֶם, בָּם, בָּהֶן

2 לִי, לְךָ, לָךְ, לוֹ, לָהּ, לָנוּ, לָכֶם, לָכֶן, לָהֶם, לָהֶן

3 כָּמוֹנִי, כָּמוֹךָ, כָּמוֹהוּ, כָּמוֹהָ, כָּמוֹנוּ, כְּמוֹכֶם,
כָּכֶם, כְּמוֹכֶן; כְּמוֹהֶם (כָּהֶם, כָּהֵם), כְּמוֹהֶן

4 מִמֶּנִּי, מִמְּךָ (מִמֶּךָּ) מִמֵּךְ, מִמֶּנּוּ, מִמֶּנָּה,
מִמֶּנּוּ, מִכֶּם, מִכֶּן, מֵהֶם, מֵהֶן

§ 168.

זֶה, זאת, אֵלֶּה, הַזֶּה, הַזּאת, הָאֵלֶּה, הַלָּזֶה, הַלָּז

§ 169.

אֲשֶׁר, מִי, מַה, מָה, מֶה, מַן, מִי הוּא, מַה הִיא, מִי הוּא זֶה.

(אִישׁ אִישׁ, יַחַד, יַחְדָּיו)

§ 170.

מִלּוֹת הַמִּסְפָּר

	זכר	סמוך	נקבה	סמוך	
1	אֶחָד	אַחַד	אַחַת (אֶחָת)	אַחַת	א
2	שְׁנַיִם	שְׁנֵי	שְׁתַּיִם	שְׁתֵּי	ב
3	שְׁלשָׁה	שְׁלשֶׁת	שָׁלשׁ	שְׁלשׁ	ג
4	אַרְבָּעָה	אַרְבַּעַת	אַרְבַּע	—	ד
5	חֲמִשָּׁה	חֲמֵשֶׁת	חָמֵשׁ	חֲמֵשׁ	ה
6	שִׁשָּׁה	שֵׁשֶׁת	שֵׁשׁ	—	ו

	זכר	סמוך	נקבה	סמוך	
7	שִׁבְעָה	שִׁבְעַת	שֶׁבַע	שְׁבַע	ז
8	שְׁמֹנָה	שְׁמֹנַת	שְׁמֹנֶה	—	ח
9	תִּשְׁעָה	תִּשְׁעַת	תֵּשַׁע	תְּשַׁע	ט
10	עֲשָׂרָה	עֲשֶׂרֶת	עֶשֶׂר	—	י
11	אַחַד עָשָׂר		אַחַת עֶשְׂרֵה		יא
	עַשְׁתֵּי	—	עַשְׁתֵּי	—	
12	שְׁנֵים	—	שְׁתֵּים	—	יב
	שְׁנֵי	—	שְׁתֵּי	—	
13	שְׁלֹשָׁה	—	שְׁלֹשׁ	—	יג
14	אַרְבָּעָה	-	אַרְבַּע	—	יד
15	חֲמִשָּׁה	—	חֲמֵשׁ	—	יה (טו)
16	שִׁשָּׁה	—	שֵׁשׁ	—	יו (טז)
17	שִׁבְעָה	—	שְׁבַע	—	יז
18	שְׁמֹנָה	—	שְׁמֹנֶה	—	יח
19	תִּשְׁעָה	—	תְּשַׁע	—	יט

§ 171.

20 (כ) עֶשְׂרִים, 21 (כא) אֶחָד וְעֶשְׂרִים (עֶשְׂרִים וְאֶחָד), 30 (ל) שְׁלֹשִׁים, 40 (מ) אַרְבָּעִים, 50 (נ) חֲמִשִּׁים. 60 (ס) שִׁשִּׁים, 70 (ע) שִׁבְעִים, 80 (פ) שְׁמֹנִים, 90 (צ) תִּשְׁעִים, 100 (ק) מֵאָה (מְאַת), 200 (ר) מָאתַיִם 300 (ש) שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, 400 (ת) אַרְבַּע מֵאוֹת, 1000 (א̄) אֶלֶף, 2000 (ב׳א) אַלְפַּיִם, 10,000 רְבָבָה, רִבּוֹ, רִבּוֹת, 20,000 רִבּוֹתַיִם.

§ 172.

1 רִאשׁוֹן רִאשׁוֹנָה, שֵׁנִי שֵׁנִית, שְׁלִישִׁי, רְבִיעִי, חֲמִשִּׁי (חֲמִישִׁי), שִׁשִּׁי, שְׁבִיעִי, שְׁמִינִי, תְּשִׁיעִי, עֲשִׂירִי

2 כַּמָּה, רַב, כֹּל, פַּעַם, פַּעֲמַיִם.

§ 173.

חִינּוּךְ

1 וַיָּשֶׂם דֶּרֶךְ שלשת יָמִים	בראשית ל׳ ל״ו.
2 וְלֹא שָׁתָה מַיִם שלשה יָמִים ושלשה לֵילוֹת	שמואל א ל, ב.
3 בֶּן שמנה שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ ושלשים ואחת שָׁנָה מָלַךְ	מלכים ב כ״ב, א.
4 הַלְּבֶן מאה שָׁנָה יִוָּלֵד	בראשית י״ז, י״ז.
5 אֲשֶׁר חָי מאת שָׁנָה ושבעים שָׁנָה וחמש שָׁנִים	שם כ״ה, ז.
6 וַיַּכֵּם מֵעֲרוֹעֵר וְעַד בּוֹאֲךָ מִנִּית עשרים עִיר	שופטים י״א, ל״ג.
7 וארבעים אַדְנֵי־כֶסֶף עָשָׂה תַּחַת עשרים הַקְּרָשִׁים	שמות ל״ו, כ״ד.
8 הָאֹרֶךְ — אַמּוֹת שלשים וְרֹחַב אַמּוֹת עשרים	ד״ה ב ג, ג.
9 ושתים עשרה מַצֵּבָה לשנים עשר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל	שמות כ״ד, ד.
10 וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שבע עשרה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שבע שָׁנִים וארבעים ומאת שָׁנָה	בראשית מ״ז, י״ב.
11 וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל שנים עשר אִישׁ	במדבר א, מ״ד.
12 עַד ארבעה עשר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה	שמות י״ב, ל.
13 וּלְשִׁמְעִי בָּנִים ששה עשר וּבָנוֹת שלוש	ד״ה א ד, כ״ז.
14 וַיִּהְיוּ כָּל יְמֵי יֶרֶד שתים וששים שנה ותשע מאות שנה	בראשית ה, כ.

15 וְאַבְרָם בֶּן חמש שנים ושבעים שנה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן — בראשית י"ב, ד.

16 וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים — שם כ"ג, א.

17 וְאַחֲרֵי הַשָּׁבוּעִים ששים ושנים יִכָּרֵת הַמָּשִׁיחַ — דניאל ט, כ"ו.

18 בִּשְׁנַת שש מאות שָׁנָה לְחַיֵּי נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי

19 בשבעה עשר יום לַחֹדֶשׁ — בראשית ז, י"א.

20 וַיְמִיתֵהוּ בשנת עשרים ושבע לְאָסָא — מלכים א י"ו, י.

21 שנים שנים בָּאוּ אֶל נֹחַ — בראשית ב, ט.

§ 174.

מִלּוֹת הַמִּקְרֶה הַיַּחַס וְהַחִבּוּר

Adverbs, Prepositions and Conjunctions.

א אֲבָל, אוֹ, אוּלַי, אוּלָם, אֵין, אַיִן, אָז, אַחַר, אֵי, אַיֵּה, אֵיךְ, אֵיכָה, אֵיכָכָה, אֵיפֹא, אַךְ, אָכֵן, אַל, אֶל, אִלּוּ, אִם, אָמְנָם, אָנָה, אַף אֶפֶס, אֲשֶׁר, אֵת (אֶת)

ב בֵּין, בִּגְלַל, בַּל, בִּלְתִּי, בִּלְעֲדֵי°), בְּמוֹ,
בַּעֲבוּר, בְּעַד

ג גַּם

ד דַּי (דֵּי)

ה הֲכִי, הֵן, הִנֵּה, הֲנָּה°°)

ז זוּלַת, זוּלָתִי

ח חֵלֶף, חִנָּם°)

ט טֶרֶם

י יַעַן

כ כְּבָר, כֹּה, כִּי, כֵּן, כָּכָה, כְּמוֹ

ל לֹא, לְבַד, לוּ, *לָמָה (לָמָּה), לְמוֹ, לְמַעַן,
(לְמַעְלָה לְמַטָּה, לְפָנִים לְאָחוֹר)

מ מְאֹד, מוּל, מַדּוּעַ, מִן, מָתַי

נ נֶגֶד, נֹכַח

ע עַד (עֲדֶנָּה = עַד הֵנָּה), עוֹד, עַל, עִם,
עֻמַּת (לְעֻמַּת), עֵקֶב

°) הערה. איזה מלות נרכבו עם אותיות ב כ ל ם ועל ידיהם נגזרו עוד שמות המשרתות בעברי כמקום מלות המקרה והיחס כמו בלא בלבד מלבד וכו׳.

°°) מ־כב מן ה״א השאלה (interrogative)

פ פֹּה, פֶּן, פַּעַם (הַפַּעַם, כְּפַעַם), פִּתְאוֹם,
פֶּתַע

ק קֶדֶם

ר רֵיקָם, רַק

ש שָׁם

ת תַּחַת, תָּמִיד ·

---

§ 175.

מִלּוֹת עִם הַכִּנּוּיִם

אַחַר [1] אַחֲרֵי

אַחֲרַי אַחֲרֶיךָ אַחֲרַיִךְ אַחֲרָיו אַחֲרֶיהָ
אַחֲרֵינוּ אַחֲרֵיכֶם אַחֲרֵיכֶן אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵיהֶן

אַי [2] אֵי

אַיֵּנִי אַיֶּכָּה אַיֵּךְ אַיּוֹ אַיָּהּ
אַיֵּנוּ אַיֶּכֶם אַיֶּכֶן אַיָּם אַיָּן

3 אַיִן אֵין

אֵינֶנִּי אֵינְךָ אֵינֵךְ אֵינֶנּוּ אֵינֶנָּה

אֵינֵנוּ אֵינְכֶם אֵינְכֶן אֵינָם אֵינָן

4 אֶל אֱלֵי

אֵלַי אֵלֶיךָ אֵלַיִךְ אֵלָיו אֵלֶיהָ

אֵלֵינוּ אֲלֵיכֶם אֲלֵיכֶן אֲלֵיהֶם אֲלֵיהֶן

5 אֵצֶל

אֶצְלִי אֶצְלְךָ אֶצְלֵךְ אֶצְלוֹ אֶצְלָהּ

אֶצְלֵנוּ אֶצְלְכֶם אֶצְלְכֶן אֶצְלָם אֶצְלָן

6 אֵת אֶת

אִתִּי אִתְּךָ אִתָּךְ אִתּוֹ אִתָּהּ

אִתָּנוּ אִתְּכֶם אִתְּכֶן אִתָּם אִתָּן

7 בֵּין

בֵּינִי בֵּינְךָ בֵּינֵךְ בֵּינוֹ בֵּינָהּ

בֵּינֵנוּ בֵּינְכֶם בֵּינְכֶן בֵּינָם בֵּינָן

בֵּינַי   בֵּינֶיךָ בֵּינַיִךְ   בֵּינָיו בֵּינֶיהָ

בֵּינֵינוּ   בֵּינֵיכֶם בֵּינֵיכֶן

8 בִּלְעֲדֵי   בַּלְעֲדֵי

בִּלְעָדַי   בִּלְעָדֶיךָ בִּלְעָדַיִךְ   בִּלְעָדָיו בִּלְעָדֶיהָ

בִּלְעָדֵינוּ   בִּלְעֲדֵיכֶם בִּלְעֲדֵיכֶן   בִּלְעֲדֵיהֶם בִּלְעֲדֵיהֶן

9 בִּלְתִּי —

בִּלְתִּי   בִּלְתְּךָ בִּלְתֵּךְ   בִּלְתּוֹ בִּלְתָּהּ

בִּלְתֵּנוּ   בִּלְתְּכֶם בִּלְתְּכֶן   בִּלְתָּם בִּלְתָּן

10 בַּעֲבוּר —

בַּעֲבוּרִי   בַּעֲבוּרְךָ בַּעֲבוּרֵךְ   בַּעֲבוּרוֹ בַּעֲבוּרָהּ

בַּעֲבוּרֵנוּ   בַּעֲבוּרְכֶם בַּעֲבוּרְכֶן   בַּעֲבוּרָם בַּעֲבוּרָן

11 בְּעַד   בַּעַד

בַּעֲדִי   בַּעַדְךָ בַּעֲדֵךְ   בַּעֲדוֹ בַּעֲדָהּ

בַּעֲדֵנוּ   בַּעַדְכֶם בַּעַדְכֶן   בַּעֲדָם בַּעֲדָן

12 דַּי דֵּי

דַּיִּי	דַּיְּךָ דַּיֵּךְ	דַּיּוֹ דַּיָּהּ
דַּיֵּנוּ	דַּיְּכֶם דַּיְּכֶן	דַּיָּם דַּיָּן

13 הִנֵּה —

הִנְנִי	הִנְּךָ הִנָּךְ	הִנּוֹ הִנֶּנּוּ הִנֶּנָּה
הִנֵּנוּ	הִנְּכֶם הִנְּכֶן	הִנָּם הִנָּן

14 יֵשׁ יֶשׁ־

יֶשְׁנִי	יֶשְׁךָ	יֶשְׁנוֹ יֶשְׁנָהּ
יֶשְׁנוּ	יֶשְׁכֶם יֶשְׁכֶן	יֶשְׁהֶם יֶשְׁהֶן

15 לְבַד —

לְבַדִּי	לְבַדְּךָ לְבַדֵּךְ	לְבַדּוֹ לְבַדָּהּ
לְבַדֵּנוּ	לְבַדְּכֶם לְבַדְּכֶן	לְבַדָּם לְבַדָּן

16 לְמַעַן —

לְמַעֲנִי	לְמַעַנְךָ לְמַעֲנֵךְ	לְמַעֲנוֹ לְמַעֲנָהּ
לְמַעֲנֵנוּ	לְמַעַנְכֶם לְמַעַנְכֶן	לְמַעֲנָם לְמַעֲנָן

17 לְעֻמַּת —

לְעֻמָּתִי לְעֻמָּתְךָ לְעֻמָּתֵךְ לְעֻמָּתוֹ לְעֻמָּתָהּ
לְעֻמָּתֵנוּ לְעֻמַּתְכֶם לְעֻמַּתְכֶן לְעֻמָּתָם לְעֻמָּתָן

18 לְפָנִים לִפְנֵי

לְפָנַי לְפָנֶיךָ לְפָנַיִךְ לְפָנָיו לְפָנֶיהָ
לְפָנֵינוּ לִפְנֵיכֶם לִפְנֵיכֶן לִפְנֵיהֶם לִפְנֵיהֶן

19 לִקְרַאת —

לִקְרָאתִי לִקְרָאתְךָ לִקְרָאתֵךְ לִקְרָאתוֹ לִקְרָאתָהּ
לִקְרָאתֵנוּ לִקְרַאתְכֶם לִקְרַאתְכֶן לִקְרָאתָם לִקְרָאתָן

20 נֶגֶד —

נֶגְדִּי נֶגְדְּךָ נֶגְדֵּךְ נֶגְדּוֹ נֶגְדָּהּ
נֶגְדֵּנוּ נֶגְדְּכֶם נֶגְדְּכֶן נֶגְדָּם נֶגְדָּן

21 נֹכַח —

נִכְחִי נִכְחֲךָ נִכְחֵךְ נִכְחוֹ נִכְחָהּ
נִכְחֵנוּ נִכְחֲכֶם נִכְחֲכֶן נִכְחָם נִכְחָן

22 סָבִיב סְבִיבֵי

סְבִיבַי סְבִיבֶיךָ סְבִיבַיִךְ סְבִיבָיו סְבִיבֶיהָ
סְבִיבֵינוּ סְבִיבֵיכֶם סְבִיבֵיכֶן סְבִיבֵיהֶם סְבִיבֵיהֶן

23 עַד עֲדֵי

עָדַי עָדֶיךָ עָדַיִךְ עָדָיו עָדֶיהָ
עָדֵינוּ עֲדֵיכֶם עֲדֵיכֶן עֲדֵיהֶם עֲדֵיהֶן

24 עוֹד —

עוֹדִי עוֹדְךָ עוֹדֵךְ עוֹדֶנּוּ עוֹדֶנָּה
עוֹדֵנוּ עוֹדְכֶם עוֹדְכֶן עוֹדָם עוֹד הֵן

25 עַל עֲלֵי

עָלַי עָלֶיךָ עָלַיִךְ עָלָיו עָלֶיהָ
עָלֵינוּ עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶן עֲלֵיהֶם עֲלֵיהֶן

26 עִם —

עִמִּי עִמָּדִי עִמְּךָ עִמָּךְ עִמּוֹ עִמָּהּ
עִמָּנוּ עִמָּכֶם עִמָּכֶן עִמָּהֶם עִמָּם עִמָּהֶן

תַּחַת —

תַּחְתִּי   תַּחְתֶּיךָ תַּחְתַּיִךְ   תַּחְתָּיו תַּחְתֶּיהָ

תַּחְתֵּינוּ   תַּחְתֵּיכֶם תַּחְתֵּיכֶן   תַּחְתֵּיהֶם תַּחְתֵּיהֶן

תַּחְתֵּנִי   תַּחְתֵּךְ   תַּחְתָּם

§ 176.

מִלּוֹת הַקְּרִיאָה

Interjections.

אֲבוֹי, אֲהָהּ (הָהּ), אוֹ, אוֹי, אַחְלַי, בִּי (=בְּעִי ?),
הֵא, הֶאָח, הוֹ, הֵידָד, הַס, חָלִילָה, נָא

5.26.'03

From the Library of

Professor William Henry Green

Bequeathed by him to

the Library of

Princeton Theological Seminary

PJJ.
.S8236

PJJ
.S8236